

Fənn 1005 - Əməyin təşkilinin əsasları

1) Əməyin təşkilinin mahiyyəti:

əməyin təşkili əmək məhsuldarlığının əsasıdır

əməyin təşkili kompleks texniki-təşkilati tədbirlər sistemidir

əməyin təşkili iş qüvvəsindən səmərəli istifadə və az əmək sərfi ilə daha çox məhsul istehsal edilməsi başa düşülür

əməyin təşkili iş yerlərinin təkmilləşdirilməsindən ibarətdir

əməyin təşkili əmək intizamının möhkəmləndirilməsindən ibarətdir

2) Əməyin təşkilinin əsasları kursunun məzmunu:

Kursun məzmunu ayrı-ayrı məcmuu məsələləri öyrənir

Kursun məzmununa istehsal şəraitinin insan orqanizminə təsiri daxildir

Kursun məzmununa iş yerlərinin təşkili, əmək bölgüsü və əmək kooperasiyası, əmək intizamının möhkəmləndirilməsi, əmək üsulları və əmək fəndlərinin təkmilləşdirilməsi daxildir

Kursun məzmununa xammal və material ehtiyatlarından səmərəli istifadə daxildir

Kursun məzmunu əməklə bağlı iqtisadi məsələləri öyrənir

3) Əməyin təşkilinin əsasları kursunun başqa fənlərlə əlaqəsi:

əməyin təşkilinin əsasları kursu sahələr iqtisadiyyatı ilə əlaqəlidir

kurs əməyin iqtisadiyyatı, normalaşdırılması, istehsalın təşkili, əməyin fiziologiyası, əməyin sosiologiyası ilə əlaqəlidir

kurs texnika və texnologiyadan səmərəli istifadə olunması ilə əlaqəlidir

kurs istehsalın və idarəetmə işlərinin təşkili ilə əlaqədardır

kurs bir çox texniki və bioloji fənlərlə əlaqədardır

4) Əməyin təşkilinin əsas vəzifələri:

əməyin təşkilinin vəzifəsi əmək məhsuldarlığının artırılmasıdır

əməyin təşkilinin vəzifəsi əmək intizamının möhkəmləndirilməsidir

əməyin təşkilinin vəzifəsi iş vaxtından istifadənin yaxşılaşdırılmasıdır

əməyin təşkilinin əsas vəzifəsi iqtisadi, psixofizioloji, sosioloji vəzifələrdir

əməyin təşkilinin vəzifəsi əmək ehtiyatlarından səmərəli istifadə edilməsidir

5) Əməyin elmi təşkilinin mahiyyəti:

ƏET istehsalın səmərəliliyinin yüksəldilməsidir

ƏET fəhlələrin əməyin məzmununun müəyyən edilməsidir

ƏET peşə və funksiyaların qovuşmasıdır

ƏET istehsalın tapşırığını birgə yerinə yetirən, əməyin nəticəsi üzrə kollektiv məsuliyyət daşıyan müxtəlif peşədən olan fəhlələrin birliyi nəzərdə tutulur

ƏET elm və texnikanın, qabaqcıl təcrübənin yeni nailiyyətlərinin istehsala tətbiqi nəticəsində əmək məhsuldarlığını artırmaqdan ibarətdir. ƏET əməyin təşkilinə qarşı qoyulmur

6) Əməyin təşkilinin əsas vəzifəsi dedikdə, hansı amillər nəzərdə tutulur?

əməyin təşkilinin sosial-iqtisadi amilləri nəzərdə tutulur

əməyin təşkilinin maddi-texniki amilləri nəzərdə tutulur

sair və yaxud təşkilati amillər nəzərdə tutulur

iqtisadi, psixofizioloji, sosioloji amillər nəzərdə tutulur

əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsindən ibarətdir

7) Əməyin təşkilinin əsasları kursu nədən bəhs edir?
kurs məzmunu ayrı-ayrı məcmuu məsələlərdən bəhs edir
kurs əməklə bağlı iqtisadi məsələlərdən bəhs edir

kurs iş yerlərinin təşkilindən, əmək bölgüsü və kooperasiyasından, əmək fəndləri və üsullarından bəhs edir

Kurs istehsal şəraitinin insan orqanizminə təsirini öyrənir
Kurs xammal və material ehtiyatlarından səmərəli istifadəni öyrənir

8) ƏET-nin birinci bölməsində hansı məsələlər şərh edilir?
əmək bölgüsünün növlərinin tətbiqi şərh edilir
ƏET-nin mahiyyəti və onun istehsal prosesindəki yeri şərh edilir
əmək kooperasiyasının formaları şərh edilir
əməyin normalaşdırılması məsələləri şərh edilir
iş vaxtı itkilərinin aradan qaldırılması məsələləri şərh edilir

9) ƏET-nin ikinci bölməsində hansı məsələlər şərh edilir
ƏET-nin bütün istiqamətlərinin məzmunu şərh edilir
əməyin təşkili və ƏET əlaqəsi şərh edilir
əmək prosesi və onun istehsal prosesi ilə əlaqəsi şərh edilir
ƏET mahiyyəti və vəzifələri şərh edilir
fiziki əməklə əqli əmək arasındakı fərqlər şərh edilir

10) ƏET-nin üçüncü bölməsində hansı məsələlər şərh edilir?
ƏET üzrə tədbirlərin layihələşdirilməsi, əsaslandırılması və tətbiqi məsələləri şərh edilir
əməyin təşkili və ƏET-nin əlaqəsi şərh edilir
ƏET-nin əsas istiqamətləri şərh edilir
əmək şəraitinin yaxşılaşdırılması məsələləri şərh edilir
fəhlələrin hazırlanması və ixtisaslarının artırılması məsələləri şərh edilir

11) Əməyin elmi təşkili dedikdə nə başa düşülür?
ƏET fəhlələrin əməyinin təşkilindən ibarətdir
ƏET dedikdə əmək proseslərinin səmərələşdirilməsi başa düşülür
ƏET dedikdə elm və texnikanın, qabaqcıl təcrübənin yeni nailiyyətlərinin istehsala tətbiqi nəticəsində əmək məhsuldarlığının artırılmasından ibarətdir
ƏET dedikdə, əmək bölgüsü və kooperasiyasının təkmilləşdirilməsi başa düşülür
ƏET dedikdə əmək şəraitinin yaxşılaşdırılması başa düşülür

12) ƏET-nin üçüncü bölməsində hansı tədbirlər həyata keçirilir?
əməyin təşkilinin mövcud vəziyyəti öyrənilir
iş yerlərinin təkmilləşdirilməsi üzrə tədbirlər işlənir
ƏET üzrə tədbirlərin layihələndirilməsi, əsaslandırılması və tətbiqi üzrə tədbirlər həyata keçirilir
əmək bölgüsü və kooperasiyası üzrə tədbirlər işlənir
fəhlələrin hazırlanması və onların ixtisaslarının artırılması tədbirləri həyata keçirilir

13) ƏET-nin ikinci bölməsində hansı tədbirlərin icrası nəzərdə tutulur?
əməyin təşkilinin təkmilləşdirilməsi tədbirləri nəzərdə tutulur
əmək şəraitinin yaxşılaşdırılması üzrə tədbirlər nəzərdə tutulur
ƏET-nin bütün istiqamətlərinin məzmunu nəzərdə tutulur

iş yerlərinin planlaşdırılması üzrə tədbirlər nəzərdə tutulur
əmək bölgüsü və əmək kooperasiyası formalarının tətbiqi üzrə tədbirlər nəzərdə tutulur

14) ƏET-nin birinci bölməsinə hansı məsələlər daxildir?
əməyin təşkilinin inkişaf mərhələləri daxildir
zəhmətkeşlərin mədəni-texniki səviyyəsinin yüksəldilməsi
ƏET-nin mahiyyəti və onun istehsal prosesindəki yeri daxildir
əmək bölgüsü və kooperasiyasının formaları daxildir
əmək şəraitinin yaxşılaşdırılması məsələləri daxildir

15) ƏET-nin üçüncü bölməsində hansı tədbirlər həyata keçirilməlidir?
əmək bölgüsünün layihələndirilməsi
əmək kooperasiyası formalarının təkmilləşdirilməsi
ƏET üzrə tədbirlərin layihələndirilməsi, əsaslandırılması və tətbiqi
iş vaxtı itkilərinin aradan qaldırılması yolları
əməyin fənd və üsullarının təkmilləşdirilməsi

16) Müəssisədə ƏET dedikdə nə başa düşülür?
müəssisədə ƏET dedikdə, az əmək sərfi ilə daha çox məhsul istehsal edilməsi başa düşülür
müəssisədə ƏET dedikdə, elm və texnikanın, qabaqcıl təcrübənin yeni nailiyyətlərinin istehsala tətbiqi nəticəsində əmək məhsuldarlığını artırmaqdan ibarətdir
müəssisələrdə ƏET dedikdə, əməyin təşkilinin təkmilləşdirilməsindən ibarətdir
müəssisədə ƏET dedikdə, əmək bölgüsü və əmək kooperasiyasının təkmilləşdirilməsi başa düşülür
müəssisələrdə ƏET dedikdə, iş vaxtı itkilərinin aşkar edilməsi başa düşülür

17) Müəssisələrdə əməyin təşkilinə hansı məsələlər daxildir?
Əmək bölgüsü və əmək kooperasiyası, əmək proseslərinin təşkil olunması, əməyin mühafizəsi, əmək intizamının möhkəmləndirilməsi, işçilərin mədəni-texniki səviyyəsinin yüksəldilməsi, əmək üsulları və fəndləri, iş yerinin təşkili;
Əməyin mexanikləşmə səviyyəsinin yüksəlməsi;
İstehsalın texnoloji prosesinin təşkili;
Əməyin təşkilinin təkmilləşdirilməsi;
Texnika və istehsalın təşkilinin təkmilləşdirilməsi;

18) Əməyin təşkilinin əsas prinsiplərinə nələr daxildir?
İşçilərin həyat səviyyəsinin ardıcıl olaraq yaxşılaşmasının təmin edilməsi, əmək şəraitinin yaxşılaşdırılması, işçilərin yaradıcı təşəbbüsünün inkişaf etdirilməsi, şəxsi və kollektiv maddi maraq prinsipinin möhkəmləndirilməsi;
Mütərəqqi əmək üsulları və fəndlərinin tətbiqi;
İş yerlərinin təşkili;
Əməyin mühafizəsi və texniki təhlükəsizlik üzrə tədbirlər;
Əmək proseslərinin təşkil olunması;

19) ƏET-nin üçüncü bölməsində hansı tədbirlər həyata keçirilməlidir?
əmək bölgüsünün layihələndirilməsi
əmək kooperasiyası formalarının təkmilləşdirilməsi
ƏET üzrə tədbirlərin layihələndirilməsi, əsaslandırılması və tətbiqi
iş vaxtı itkilərinin aradan qaldırılması yolları
əməyin fənd və üsullarının təkmilləşdirilməsi

20) Əməyin elmi təşkilinin istiqamətlərinin sayı:

10

6

12

4

9

21) Əmək fəaliyyətinin dəyişilməsi hansı tərəflərdən özünü biruzə verir?

əmək şəraitinin yaxşılaşdırılmasında

fəhlələrin ixtisasının artırılmasında

bir peşədən digər peşəyə keçdikdə, köhnə peşə və ixtisasın ləğvi, yeni peşə ixtisasa keçəndə, peşələrin qovuşmasında

iş yerlərinə xidmətdə

əməyin təşkilinin təkmilləşdirilməsində

22) Müəssisələrdə əmək təşkilinin əsas, müqəddəm, ilkin şərtlərinə nələr daxildir?

əməyin mexanikləşmə səviyyəsinin yüksəldilməsi, istehsalın texnoloji prosesinin təşkili, istehsalın ixtisaslaşması, işçilərin mədəni-texniki səviyyəsinin yüksəldilməsi

əməyin bölgüsü, əmək kooperasiyası

iş yerinin təşkili, iş yerinə xidmət, iş yerinin təchizatı

əməyin normalaşdırılması

fəhlələrin hazırlanması və ixtisasın artırılması

23) ƏET-nin neçə istiqaməti fəaliyyət göstərir?

2

4

6

9

11

24) Müəssisələrdə əməyin təşkilinin əsas, müqəddim, ilkin şərtləri nələrdən ibarətdir?

Əməyin mexanikləşdirmə səviyyəsinin yüksəldilməsi, istehsalın texnoloji prosesinin təşkili, işçilərin mədəni-texniki səviyyəsinin yüksəldilməsi;

Əmək şəraitinin sağlamlaşdırılması;

Şəxsi və kollektiv maddi maraq prinsipinin möhkəmləndirilməsi;

Mütərəqqi əmək üsulları və əmək fəndlərinin tətbiqi;

İşçilərin maddi və mənəvi həvəsləndirilməsi;

25) ƏET hansı kompleks məsələləri əhatə edən problemdir?

ƏET yeni istehsal sahələrinin yaranmasını əhatə edir;

ƏET səmərəli əmək bölgüsü və kooperasiyasını, əmək proseslərinin, iş yerlərinin təşkilini, əmək şəraitinin yaradılmasını təmin edən kompleks texniki-təşkilati və iqtisadi tədbirlər sistemidir;

ƏET fəhlələrin seçilməsi və onlara ardıcıl olaraq yeni əmək üsullarının öyrədilməsidir;

ƏET işin icra olunmasının ənənəvi üsul və qaydaları əvəzinə təcrübənin ən son nailiyyətidir;

ƏET elm və təcrübənin əməyin mövcud təşkilinə tətbiqidir;

26) Əmək proseslərinin səmərəliləşdirilməsində məqsəd nədən ibarətdir?

məqsəd səmərəli əmək üsullarının işlənib hazırlanmasından ibarətdir

məqsəd istehsalın kompleks mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması, hər bir iş yerinin mütərəqqi texnologiya ilə əvəz edilməsindən ibarətdir
məqsəd fəhlələrin peşə-ixtisas tərkibinin dəyişilməsindən ibarətdir
məqsəd istehsalın səmərəliliyinin yüksəldilməsindən ibarətdir
məqsəd əmək prosesinin səmərəlilişdirilməsi ilə əlaqədar əmək məhsuldarlığını yüksəltməkdən ibarətdir

27) Qabaqcıl kapitalist ölkələrində ƏET-nin öyrənilməsi:

əməyin təşkilinin nəzəri və elmi əsasları ilk dəfə K.Marks tərəfindən öyrənilib hazırlanmışdır

amerika mühəndisi F.Gilbert əməyin təşkilinin mərhələlərini şərh etmişdir
amerika mühəndisi Q.Emirson ayrı-ayrı icraçının əməyinin təşkili sahəsini öyrənmişdir
ƏET ilk dəfə fransız alimi Anri Fayol tərəfindən öyrənilmişdir
əməyin təşkili bir fənn kimi amerikalı alim F.Gilbertin adı ilə bağlı XIX əsrin axırında yaranmışdır

28) Əməyin təşkilinin əməli tətbiqi ilk dəfə hansı alim tərəfindən həyata keçirilmişdir?

Q.Emirson tərəfindən

F.Gilbert tərəfindən

F.Teylor tərəfindən

A.Fayol tərəfindən

K.Adametski tərəfindən

29) Əməyin təşkili haqqında elmin banisi kim hesab olunur?

F.Gilbert

F.Kovalyov

F. Teylor

Q.Emirson

K.Adametski

30) Əməyin təşkilinin əməli tətbiqi ilk dəfə kim tərəfindən tətbiq edilmişdir?

F.Gilbert tərəfindən

H.Ford tərəfindən

F.Kovalyov tərəfindən

V.Kuybişev tərəfindən

F.Teylor tərəfindən

31) Sənaye müəssisələrində ƏET-nin prinsiplərinin inkişafında mühəndis Kovalyovun iş metodunun nə kimi rolu vardır?

qabaqcıl fəhlələrin işlətdiyi daha səmərəli əmək fəndlərinin seçilməsi, onların daha da təkmilləşməsi və sonra kütləvi surətdə tətbiq olunmasında əhəmiyyətli rol oynayır

əməyin təşkilinin təkmilləşdirilməsində əsaslı rol oynayır

iş vaxtı itkilərinin aşkar olunmasında xüsusi rola malikdir

iş yerinin təşkilində böyük əhəmiyyətə malikdir

fəhlələrin ixtisaslarının artırılmasında əsaslı rol oynayır

32) Əməyin təşkilinin kapitalistcəsinə təkmilləşdirilməsində Amerika mühəndisi

F.Gilbertin nə kimi rolu olmuşdur?

F.Gilbert ayrı-ayrı işlərin icrasının ən yaxşı üsulunu hazırlamış və həmin üsulun zəruri şərtlərini göstərmişdir

F.Gilbert ayrı-ayrı icraçının əməyinin səmərəli təşkili sahəsində tədqiqat aparmışdır

F.Gilbert ən yüksək məhsuldarlığa nail olunması üçün 10 prinsip göstərmişdir
F.Gilbert əməyin təşkili sahəsində tutarlı məsləhətlər vermişdir
F.Gilbert psixoloji amillərin əmək məhsuldarlığına həlledici təsirini göstərir

33) İstehsalı idarəetmənin Teylor tərəfindən təklif olunan elmi prinsiplər nədən ibarətdir?
fəhlələrin seçilməsi və hazırlanmasından ibarətdir
zəhmətkeşlərin mədəni-texniki səviyyəsinin yüksəldilməsindən ibarətdir
işin köhnə fəndlərlə yerinə yetirilməsi təcrübəsinin yeni üsul və qaydalarla əvəz edilməsi, fəhlələrin seçilməsi, onların yeni iş fəndləri ilə öyrədilməsi, hazırlıq işlərinin icradan ayrılmasından ibarətdir
əməyin normalaşdırılmasının təkmilləşdirilməsindən ibarətdir
iş vaxtı itkilərinin aşkar edilməsindən ibarətdir

34) ƏET üzrə ikinci ümumittifaq konfransı neçənci ildə və hansı şəhərdə keçirilmişdir?
1920-ci ildə Kiyev şəhərində
1924-cü ildə Moskva şəhərində
1930-cu ildə Xarkov şəhərində
1931-ci ildə Bakı şəhərində
1934-cü ildə Daşkənd şəhərində

35) Əməyin məzmununun mahiyyəti:
əməyin məzmunu həm fiziki, həm də zehni əmək fəaliyyətini özündə birləşdirir
əməyin məzmunu əmək prosesində insanla əmək alətləri arasındakı qarşılıqlı əlaqə və təsiri ifadə edir
əməyin məzmunu insanla təbiət arasında olan proseslərdən ibarətdir
əməyin məzmunu sosial-iqtisadi kateqoriya olmaq etibarilə insanın məqsədəuyğun fəaliyyətidir
əməyin məzmunu işçilərlə mülkiyyət və bölgü münasibətləri arasındakı əlaqənin xarakterilə müəyyən edilir

36) ƏET-nin psixofizioloji məsələlərinin məqsədi:
istehsalatda işçinin təhlükəsiz əmək şəraiti və sağlamlığının təmin olunmasından, fiziki əməklə zehni əməyin uyğunlaşmasından, əmək və istirahət rejiminin müəyyənləşdirilməsindən ibarətdir
istehsalat əməliyyatlarının müxtəlifliyinin çoxaldılmasından ibarətdir
ƏET-nin psixofizioloji məsələlərinin məqsədi estetik cəzbedici istehsalat şəraitinin yaradılmasından ibarətdir
ƏET-nin psixoloji məsələlərinin məqsədi primitiv əmək proseslərinin ləğvindən, əməyin fasiləli olmasına şərait yaratmaqdan ibarətdir
ƏET psixofizioloji məsələlərinin məqsədi işçi yerlərinin rəşional təşkilindən ibarətdir

37) Əməyin məzmunu dedikdə nə başa düşülür?
əməyin məzmunu dedikdə həm fiziki və həm də zehni əmək fəaliyyətinin birləşdirilməsi başa düşülür
əməyin məzmunu dedikdə, əmək prosesində insanla əmək alətləri arasındakı qarşılıqlı əlaqə və təsiri başa düşülür
əməyin məzmunu dedikdə, işçilərlə mülkiyyət münasibətləri arasında əlaqə başa düşülür
əməyin məzmunu sosial-iqtisadi kateqoriya olmaq etibarilə insanın məqsədəuyğun fəaliyyətidir
əməyin məzmunu insanla təbiət arasında olan prosesdən ibarətdir

38) İnsanın əsəb sisteminin funksional vəziyyətinə nələr mənfi təsir göstərir?
insanı əhatə edən şəraitin yekrəng və yeknəsək olması, əsəb sisteminin funksional vəziyyətinə mənfi təsir göstərir, yorğunluğu dərinləşdirir, əmək məhsuldarlığını aşağı salır

əmək bölgüsünün düzgün tətbiq olunmaması
əməyin təşkilindəki dəyişikliklər
səmərəli işıqlandırmanın həyata keçirilməməsi
qeyri-normal əmək şəraiti

39) İnsan orqanizminə mənfi təsir edən amillərin sayı:

2
3
4
5
6

40) Əmək prosesində fizioloji funksiyaların artması zəruridir, lakin onun müəyyən həddi olmalıdır. Nəyə görə?

fizioloji funksiyaların həddindən artıq gərginləşməsinə yol vermək olmaz, çünki o insanın tez yorulmasına və iş qabiliyyətinin aşağı düşməsinə səbəb olur

əmək məhsuldarlığının aşağı düşməsinə təsir göstərir
əməyin təşkilinə mənfi təsir göstərir
əmək şəraitinin yaxşılaşdırılmasına mənfi təsir edir
iş vaxtı itkilərinə yol verirlər

41) Əməyin təşkilinin əsas funksiyaları:

əməyin təşkilinin əsas funksiyalarından biri istehsalatda zəhmətkeşlərin sağlamlığının gözlənilməsinin təmin olunmasından ibarətdir

ƏET əsas funksiyalarından biri fiziki və əqli yüklənmənin normalaşdırılmasından ibarətdir

ƏET əsas funksiyalarından biri əməyin rəşional forma və üsullarının işlənilməsindən ibarətdir

ƏET əsas funksiyalarından biri əlverişli əmək şəraitinin yaradılmasından ibarətdir

ƏET-nin funksiyalarından biri işçilərin seçilməsi və hazırlanmasından ibarətdir

42) Əmək prosesi hansı məsələləri əhatə edir?

iqtsadi, sosioloji, psixofizioloji, texniki-texnoloji məsələləri əhatə edir

əmək hərəkətlərini, əmək fəndlərini əhatə edir
əmək fəaliyyətini, kompleks əmək fəndlərini əhatə edir
iş vaxtı itkilərinin aşkar edilməsini əhatə edir
səmərəli əmək bölgüsü məsələlərini əhatə edir

43) İstehsal prosesinin mahiyyəti:

istehsal prosesinin mahiyyəti müxtəlif əmək alətləri və əmək cisimlərinin istehsala tətbiqindən ibarətdir

istehsal prosesi son məqsədinə görə bir-birilə qarşılıqlı əlaqədar olan kompleks yekcins əmək prosesləri ilə təbii proseslərin məcmuundan ibarətdir

istehsal prosesinin mahiyyəti əmək prosesində istehsal vasitələrinin birləşməsinin təmin edən prosesdir

istehsal prosesi iş yerində müəyyən istehsal tapşırığını yerinə yetirən işçilərin fəaliyyətlərinin məcmuudur

istehsal prosesinin mahiyyəti iş yerinə xidmət göstərməklə əmək məhsuldarlığının artırılmasından ibarətdir

44) Əmək prosesi dedikdə nə başa düşülür?

əmək prosesi dedikdə, müəyyən istehsal əməliyyatlarını icra etmək üçün lazım olan əmək fəaliyyətinin məcmuu başa düşülür

əmək prosesi dedikdə, bir iş yerində əmək cismi üzərində həyata keçirilən istehsal prosesinin təcrid olunmuş bir hissəsi başa düşülür

əmək prosesi dedikdə, əsas və köməkçi istehsal proseslərinə ayrılması başa düşülür

əmək prosesi deikdə iş qüvvəsinin istehlakı prosesi başa düşülür

əmək prosesi dedikdə, əmək bölgüsündə baş verən dəyişikliklər başa düşülür

45) Əmək prosesinin düzgün təşkili dedikdə nə başa düşülür?

əmək prosesinin düzgün təşkili hər bir iş yerində elə istehsal şəraitinin yaradılmasını tələb edir ki, bu zaman fəhlənin əmək fəndləri və hərəkətləri ən məhsuldar və ən az yorucu olması başa düşülür

əmək prosesinin düzgün təşkili əmək məhsuldarlığının artırılmasından ibarətdir

əmək prosesinin düzgün təşkili dedikdə əmək bölgüsü formalarının tətbiqi başa düşülür

əmək prosesinin düzgün təşkili dedikdə iş yerinə xidmətin təkmilləşdirilməsi başa düşülür

əmək prosesinin düzgün təşkili dedikdə fəhlələrin texniki bilik səviyyələrinin artırılması başa düşülür

46) Əmək prosesi və onun istehsal prosesi ilə qarşılıqlı əlaqəsi:

istehsal prosesi son məqsədinə görə bir-birilə qarşılıqlı əlaqədar olan əmək prosesindən ibarətdir

istehsal prosesi məhsulun hazırlanmasında hər biri yalnız müəyyən mərhələdən ibarət olan bir sıra əmək prosesləri kompleksi əsasında həyata keçirilir

əmək prosesi və istehsal prosesinin əlaqəsi şəxsiyyətin hərtərəfli inkişafını təmin edir

əmək prosesinin məzmunu qarşıda qoyulmuş istehsalat vəzifələrindən ibarətdir

əmək prosesinin düzgün təşkili bir sıra amilləri nəzərə almalıdır

47) Əmək prosesinin üsürlərinin sayı:

2

3

4

5

6

48) İstehsalın təşkili dedikdə nə başa düşülür?

istehsalın təşkili dedikdə, əmək prosesinin elementlərinin təşkili, yəni istehsal vasitələrinin təşkili başa düşülür

istehsalın təşkili dedikdə, əmək bölgüsünün və iş yerlərinin səmərəli təşkili başa düşülür
istehsalın təşkili istehsalat vasitələrinin funksiyalaşdırma ardıcılığını təyin edən təşkilat məsələlərinin birgə həllidir

istehsalın təşkili əmək aləti, istehsalın texnologiyası, əmək əşyası və əmək kimi əsas komponentlərin vahidliyidir

istehsalın təşkili əməyin təşkilinin istiqamətlərinin məcmuu halda istehsala tətbiqidir

49) Əmək prosesinin üsürləri:

əmək cisimləri, əmək alətləri

qabaqcıl əmək üsullarının və fəndlərinin öyrənilməsi

əmək hərəkətləri, əmək fəaliyyəti, əmək fəndləri, kompleks əmək fəndləri
Kadrların hazırlanması və onların ixtisasının artırılması
əmək şəraitinin hərtərəfli yaxşılaşdırılması

50) İnsanın iş qabiliyyəti anlayışı:

əsəb sistemində, hərəkətverici aparatda və vegetativ funksiyaların həyata keçirildiyi üzlərdə fizioloji proseslərin intensivliyini artırmaq qabiliyyətinə iş qabiliyyəti deyilir

insanın iş qabiliyyəti fizioloji proseslərin intensivliyinin artmasıdır

insanın iş qabiliyyətinə istehsalat proseslərinin, onun təşkilati-texniki əsaslarının başlanğıcı kimi baxılmalıdır

iş qabiliyyəti bu və ya digər işin yerinə yetirilməsində ilk dəfə başlarkən hasilat yüksək olur

insanın iş qabiliyyəti fiziki əmək şəraitində orqanizmdə baş verən dəyişikliklərə onun əks təsiridir

51) Əmək proseslərinin səmərəliləşdirilməsində məqsəd nədən ibarətdir?

məqsəd səmərəli əmək üsullarının işlənib hazırlanmasından ibarətdir

məqsəd istehsalın kompleks mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması, hər bir iş yerinin mütərəqqi texnologiya ilə əvəz edilməsindən ibarətdir

məqsəd fəhlələrin peşə-ixtisas tərkibinin dəyişilməsindən ibarətdir

məqsəd istehsalın səmərəliliyinin yüksəldilməsindən ibarətdir

məqsəd əmək prosesinin səmərəliləşdirilməsi ilə əlaqədar əmək məhsuldarlığını yüksəltməkdən ibarətdir

52) Əmək prosesinin üsürləri nədən ibarətdir?

qabaqcıl əmək üsullarının öyrənilməsindən ibarətdir

əmək cisimlərindən, əmək alətlərindən ibarətdir

əmək hərəkətləri, əmək fəaliyyəti, əmək fəndləri, kompleks əmək fəndlərindən ibarətdir

əmək bölgüsü və əmək kooperasiyasından ibarətdir

əmək şəraitinin yaxşılaşdırılmasından ibarətdir

53) Əmək proseslərini təkmilləşdirilməsində hansı məsələləri təhlil etmək lazımdır?

əmək prosesinin məzmunu, onun həyata keçirilməsi qaydası və ardıcılığı, əmək fəndləri, onların yerinə yetirilməsi, üsulları, hərəkətin trayektoriyası

əmək prosesi və onun istehsal prosesi ilə qarşılıqlı əlaqəsi

əmək hərəkətlərinin tərkibinin layihələşdirilməsi

əmək şəraitinin yaxşılaşdırılması

əmək bölgüsü və kooperasiyası məsələləri

54) Əmək proseslərinin səmərələşdirilməsi yolları:

istehsalın kompleks mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması, hər bir iş yerinin mütərəqqi texnologiya ilə əvəz edilməsi

fəhlənin əmək nailiyyətlərinin öyrənilməsi

səmərəli əmək üsullarının işlənib hazırlanması

əmək məhsuldarlığının artırılması

fəhlələrin ixtisasının artırılması

55) Əmək proseslərinin təkmilləşdirilməsində əsasən hansı məsələlər təhlil edilməlidir?

əmək prosesinin məzmunu, həyata keçirilməsi qaydası, əmək fəndləri, onların yerinə yetirilməsi üsulları

fəhlənin duruş vəziyyətinin rahatlığı və davamlılığı
vaxt üzrə hərəkətin xarakteri
ayrı-ayrı hərəkətlərin qovuşması
əmək bölgüsü və kooperasiyasının vəziyyəti

56) Əmək üsulunun mahiyyəti:

əmək fəndləri məcmuyu və onların yerinə yetirilməsi ardıcılığı ilə xarakterizə olunan əmək əməliyyatının həyata keçirilməsi üsuludur

fəhlənin ardıcıl həyata keçirdiyi əməliyyatı bitmiş əmək fəaliyyətləri məcmuudur
əmək üsulları ayrı-ayrı işçinin əmək cisimlərinə təsiridir
əmək üsulu səmərəsiz əmək fəndlərinin daha səmərəli əmək fəndləri ilə əvəz olunmasıdır
əmək üsulu əmək proseslərinin səmərəliləşdirilməsidir

57) Qabaqcıl istehsalat təcrübəsinin yayılması nəyə xidmət edir?

fəhlələrin ixtisasının yüksəldilməsinə, istehsal normalarının tam və artıqlaması ilə yerinə yetirilməsinə, məhsulun keyfiyyətinin artırılmasına, məhsulun maya dəyərini aşağı salınmasına

kollektiv müqavilənin yerinə yetirilməsinə
təşkilati-texniki tədbirlər planının tərtibi və yerinə yetirilməsi
əmək üsullarının tez və geniş yayılmasına
müəssisədə əmək bölgüsünün tətbiqinə

58) Qabaqcıl təcrübənin öyrənilməsi və yayılmasında məqsəd nədən ibarətdir?

müəssisənin bütün texniki-iqtisadi göstəricilərinin yaxşılaşdırılmasından ibarətdir

müəssisədə əmək şəraitinin yaxşılaşdırılmasından ibarətdir
iş yerlərinin təşkilinin təkmilləşdirilməsindən ibarətdir
müəssisədə əmək bölgüsü formalarının tətbiqindən ibarətdir
əməyin normalaşdırılmasının təkmilləşdirilməsindən ibarətdir

59) Mühəndis Kovalyovun iş metodunun mahiyyəti:

qabaqcıl fəhlələrin işlətdiyi daha səmərəli əmək fəndlərinin seçilməsi, onların daha da təkmilləşdirilməsi və sonra kütləvi surətdə tətbiqindən ibarətdir

zəhmətkeşlərin mədəni-texniki səviyyələrinin yüksəldilməsindən ibarətdir
iş yerlərinə xidmətin təkmilləşdirilməsindən ibarətdir
əmək bölgüsü növlərinin tətbiqindən ibarətdir
əmək təşkilinin mövcud vəziyyətini təhlil etməkdən ibarətdir

60) İstehsalat yenilikçilərinin təcrübəsinin yayılması və tətbiqinin mühüm formaları:

fəhlələrin ixtisasının artırılması
texniki-tərəqqi ilə əlaqədar işçilərin hazırlanması
istehsalat təlimatları və xüsusi məşqlər istehsalat yenilikçilərinin yayılması formasıdır
qabaqcıl təcrübə məktəblərində, ustalar məktəbi, texniki-tərəqqi universitetləri, qabaqcıl təcrübənin ictimai institutlarında
qabaqcıl fəhlələrə təhkim olunmaq istehsalat yenilikçilərinin təcrübəsinin yayılmasının formasıdır

61) Əl-əmək proseslərinə nələr aid edilir?

əl-əmək proseslərinə fəhlənin ya tamamilə əllə və ya heç bir enerji mənbəyinin tətbiqi olmadan əl-əmək alətlərinin vasitəsilə həyata keçirilən proseslər aid edilir

əl-əmək prosesi hər hansı alətin vasitəsilə fəhlənin yerinə yetirdiyi proseslərdən ibarətdir
əl-əmək prosesi forma əmələ gətirən proseslərdir

əl-əmək prosesi əmək cisimlərinin ayrı-ayrı hissələrinin birləşdirilməsi və bərkidilməsi prosesidir
əl-əmək proseslərinə dəyişiklik əmələ gətirən proseslər aid edilir

62) Əmək hərəkətlərinin səmərəli tərkibini layihələşdirərkən hansı prinsiplərə riayət edilməlidir?

hərəkətin sürəti, dəqiqliyi
hərəkətin öz vaxtında olması

əmək hərəkəti qısa olmalıdır, hər iki əl bərabər yüklənməlidir, hərəkətin miqdarı az olmalıdır, yorğunluğun aşağı salınması

hərəkətin sadəliyi, dəqiqliyi
vaxt üzrə hərəkətin xarakteri

63) Əmək üsulları və əmək fəndlərinin məqsədəuyğun olmasını müəyyən etmək üçün əmək prosesləri hansı formada təhlil edilir?

əmək proseslərinin yerinə yetirilməsi qaydası və ardıcılığı, əmək fəndlərinin məzmunu, əmək prosesində fəhlənin duruş vəziyyəti, iş yerinin təşkili vəziyyəti

əmək proseslərinin təhlili peşələr üzrə əmək bölgüsünün təhlilini zəruri edir

əmək proseslərinin təhlili iş vaxtı itkilərini aşkara çıxarır

əmək proseslərinin təhlili əmək hərəkətlərinin, əmək fəaliyyətinin ardıcılığını müəyyənləşdirir

əmək proseslərinin təhlili əmək kooperasiyasının təkmilləşdirilməsini tələb edir

64) Əmək üsulu nədir?

əmək üsulu dedikdə, səmərəsiz əmək fəndlərinin daha səmərəli əmək fəndləri ilə əvəz olunmasıdır

əmək üsulu əmək fəndləri məcmuyu və onların yerinə yetirilməsi ardıcılığı ilə xarakterizə olunan əmək əməliyyatının həyata keçirilməsi üsuludur

əmək üsulu əmək proseslərinin səmərələşdirilməsidir

əmək üsulu ayrı-ayrı işçinin əmək sistemlərinə təsiridir

əmək üsulu fəhlənin ardıcıl həyata keçirdiyi əməliyyatın bitmiş əmək fəaliyyətləri məcmuudur

65) Əmək prosesinin öyrənilməsində mühəndis Kovalyovun metodunun mahiyyəti:

əvvəlcədən verilən təlimdən ibarətdir

bilavasitə istehsal prosesində keçilən təlimdən ibarətdir

istehsal qabaqcıllarının tətbiq etdikləri ən səmərəli əmək fəndlərinin seçilməsi, bu fəndlərin öyrənilməsi və yayılması

müəssisədaxili əmək bölgüsü formalarının tətbiqindən ibarətdir

müəssisələrdə əmək kooperasiyası formalarının tətbiqindən ibarətdir

66) Fərdi əmək bölgüsünün mahiyyəti:

Cəmiyyət daxilində olan əmək bölgüsüdür

əqli əməyin fiziki əməkdən ayrılmasıdır

fərdi əmək bölgüsü müəssisə daxilində olan əmək bölgüsüdür

Fərdi əmək bölgüsü istehsal sahələrinin kiçik növlərə ayrılmasıdır

Fərdi əmək bölgüsü sənayenin hissəsi kimi ictimai-iqtisadi anlayışdır

67) Ümumi əmək bölgüsünün mahiyyəti:

işçilərin məhsul istehsalında nə kimi rol oynadıqlarını göstərir

ümumi əmək bölgüsü ictimai istehsalın öz böyük sahələrinə bölünməsidir

ümumi əmək bölgüsü istehsal prosesinin mərhələlərə ayrılmasıdır

ümumi əmək bölgüsü mürəkkəb işlərin sadə işlərdən ayrılmasıdır
ümumi əmək bölgüsü funksiyaların qovuşmasından ibarətdir

68) İctimai əmək bölgüsünün formaları:

ictimai əmək bölgüsünü formaları rayonlar üzrə və təbii əmək bölgüsündən ibarətdir

ümumi, xüsusi və fərdi əmək bölgüsündən ibarətdir

Peşə-ixtisas və funksional əmək bölgüsündən ibarətdir

əməliyyat və texnoloji əmək bölgüsü formalarından ibarətdir

iş yerlərinə xidmət və təchizatı formalarından ibarətdir

69) Əmək bölgüsü və kooperasiyasının təkmilləşdirilməsində məqsəd nədən ibarətdir?

əsas məqsəd əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsini, avadanlıqlardan istifadə edilməsinin yaxşılaşdırılmasını təmin etməkdən ibarətdir

əsas məqsəd fəhlələrin ixtisasının artırılmasından ibarətdir

əsas məqsəd fəhlələrin bir neçə peşəyə yiyələnməsini həyata keçirməkdən ibarətdir

əsas məqsəd müəssisələrdə iş yerinin ixtisaslaşdırılmasını həyata keçirməkdən ibarətdir

əsas məqsəd əmək şəraitinin yaxşılaşdırılmasından ibarətdir

70) Ümumi əmək bölgüsü dedikdə nə başa düşülür?

ümumi əmək bölgüsü dedikdə, ictimai istehsalın ayrı-ayrı sahələrə bölünməsi başa düşülür

ümumi əmək bölgüsü dedikdə, istehsal prosesinin mərhələlərə ayrılması başa düşülür

ümumi əmək bölgüsü dedikdə, peşə və funksiyaların qovuşması başa düşülür

ümumi əmək bölgüsü dedikdə, müəssisədaxili əmək bölgüsü başa düşülür

ümumi əmək bölgüsü dedikdə, işçilərin məhsul istehsalından nə kimi rol oynadıqları

başa düşülür

71) Fərdi əmək bölgüsünün növlərinin sayı:

2

3

4

5

6

72) Müəssisələrdə əmək bölgüsü formalarının sayı:

2

3

4

5

6

73) Müəssisədə peşə-ixtisas əmək bölgüsü dedikdə nə başa düşülür?

peşə-ixtisas üzrə əmək bölgüsü dedikdə, əməliyyatların iş yerində bir və ya bir qrup

fəhlə tərəfindən icrası nəzərdə tutulur

peşə-ixtisas üzrə əmək bölgüsü daha mürəkkəb işlərin sadə işlərdən ayrılmasından ibarət olub, özünü fəhlələrin tarif dərəcələri üzrə bölünməsində göstərir

peşə-ixtisas əmək bölgüsü fəhlələrin istehsal prosesində funksiyalarına görə əsas və

köməkçi fəhlələrə ayrılırlar

peşə-ixtisas əmək bölgüsü texnoloji prosesin fazalara bölünməsidir

peşə-ixtisas əmək bölgüsü dedikdə, fəhlələrin məhsul istehsalında nə kimi rol

oynadıqlarının müəyyən edilməsi başa düşülür

74) Müəssisədə texnoloji əmək bölgüsü dedikdə nə başa düşülür?
işçilərin peşələr və əməyin mürəkkəblik səviyyəsi üzrə bölüşdürülməsi başa düşülür
istehsal prosesinin ayrı-ayrı əməliyyatlara və əmək bölgüsü üzrə parçalanması başa düşülür

istehsal prosesinin ayrı-ayrı əməliyyatlara parçalanması və bu əməliyyatların iş yerlərində bir və ya bir qrup fəhlə tərəfindən icrası başa düşülür

işçilərin peşə üzrə bölüşdürülməsi başa düşülür

müəssisədə bütün işlərin müxtəlif fəaliyyət sferalarına bölünməsi başa düşülür

75) Fərdi əmək bölgüsünün növlərinin sayı:

2

3

4

5

6

76) Müəssisənin bütün sənaye-istehsal heyəti yerinə yetirdikləri funksiyaların xarakterinə görə neçə qrupa bölünür?

2

3

4

5

6

77) Funksional əmək bölgüsünün mahiyyəti:

Funksional əmək bölgüsü istehsal prosesinin mərhələlərə, fazalara, əməliyyatlara parçalanmasıdır

istehsal prosesinin müxtəlif əməliyyatlara ayrılması və bu əməliyyatların bir və ya bir qrup fəhlə tərəfindən icrasını nəzərdə tutur

Funksional əmək bölgüsü işçilərin peşələr üzrə bölüşdürülməsi başa düşülür

funksional əmək bölgüsü sənaye istehsal işçilərinin məhsul istehsalında nə kimi rol oynadıqlarını müəyyən edir

Funksional əmək bölgüsü əmək prosesinin daha çox kiçik əməliyyatlara bölünməsidir

78) Peşə-ixtisas üzrə əmək bölgüsünün mahiyyəti:

Peşə-ixtisas üzrə əmək bölgüsü fəhlələrin məhsul istehsalında nə kimi rol oynadıqlarını müəyyən edir

Peşə-ixtisas üzrə əmək bölgüsü fəhlələr istehsal proseslərində funksiyalarına görə əsas və köməkçi fəhlələrə ayrılırlar

peşə-ixtisas üzrə əmək bölgüsü işin mürəkkəbliyinə görə daha mürəkkəb işlərin sadə işlərdən ayrılmasından ibarət olub, özünü fəhlələrin peşə və tarif dərəcələri üzrə bölünməsinə göstərir

Peşə-ixtisas üzrə əmək bölgüsü texnoloji prosesin fazalara bölünməsidir

Peşə-ixtisas üzrə əmək bölgüsü əməliyyatların iş yerlərində bir və yaxud bir qrup fəhlə tərəfindən icrasını nəzərdə tutur.

79) Texnoloji əmək bölgüsünün mahiyyəti:

Texnoloji əmək bölgüsü bütün işin müxtəlif fəaliyyət sferalarına bölünməsidir

texnoloji əmək bölgüsü istehsal prosesinin mərhələlərə, fazalara, əməliyyatlara parçalanması ilə əlaqədardır

Texnoloji əmək bölgüsü işçilərin peşələr üzrə bölüşdürülməsidir

Texnoloji əmək bölgüsü müxtəlif işlərin bir fəhlə tərəfindən icra edilməsidir

Texnoloji əmək bölgüsü işçilərin əməyin mürəkkəblilik dərəcəsi üzrə bölüşdürülməsidir

80) Xüsusi əmək bölgüsünün mahiyyəti:

ictimai istehsalın ayrı-ayrı sahələrinin özlərinin yarım sahələrə bölünməsi xüsusi əmək bölgüsüdür

Xüsusi əmək bölgüsü istehsal fazaları üzrə əmək bölgüsüdür

Xüsusi əmək bölgüsü istehsal prosesinin ayrı-ayrı əməliyyatlara parçalanmasıdır

Xüsusi əmək bölgüsü müəssisədə istehsal işçilərinin məhsul istehsalında nə kimi rol oynadıqlarına görə bölünməsidir

Xüsusi əmək bölgüsünün mahiyyəti müxtəlif əmək fəaliyyətlərinin keyfiyyətcə bir-birindən tədris edilməsidir

81) Müəssisədə bütün sənaye istehsal heyəti funksional əlamətinə görə necə

qruplaşdırılır?

sənaye istehsal heyəti fəhlələrə, mühəndis-texniki işçilərə, qulluqçulara, kiçik xidmət heyətinə, şagirdlərə

istehsal prosesinin mərhələlərə, ayrı-ayrı əməliyyatlara və hissələrə parçalanmasını nəzərdə tutur

texnikanın inkişafı, zəhmətkeşlərin mədəni-texniki səviyyəsinin daima yüksəldilməsi

istehsalın idarə edilməsi, texnik hazırlıq, təşkili əlamətinə görə

texniki-tərəqqi və yeni istehsal sahələrinin meydana gəlməsi əlamətinə görə

82) Əməliyyat üzrə əmək bölgüsü dedikdə nə başa düşülür?

əməliyyat üzrə əmək bölgüsü dedikdə, məhsul istehsal prosesinin elə tərkib hissələrinə ayrılması nəzərdə tutulur ki, onun hər biri bir fəhlə və ya fəhlə qrupu tərəfindən bir iş yerində yerinə yetirilməsi başa düşülür

əməliyyat üzrə əmək bölgüsü dedikdə, işçilərin əmək fəaliyyəti sferasının

konkretləşdirilməsi başa düşülür

əməliyyat üzrə əmək bölgüsü dedikdə, fəhlələrin bütün işin müxtəlif fəaliyyət sferasına

bölünməsi başa düşülür

əməliyyat üzrə əmək bölgüsü dedikdə, daha əlverişli əmək şəraitinin yaradılması başa düşülür

əməliyyat üzrə əmək bölgüsü istehsal prosesinin fazalara, ayrı-ayrı əməliyyatlara parçalanması başa düşülür

83) Müəssisələrdə əmək bölgüsü hansı məsələləri həll etməlidir?

canlı əməkdən istifadənin səmərəsinin artmasını təmin etməkdən, işçiləri hərtərəfli inkişaf etdirməkdən, işçilərin peşə biliyini və ustalığının artırılması kimi məsələləri həll etməlidir

müəssisədə əmək bölgüsünün tətbiqi məsələlərini həll etməlidir

iş yerinə xidmət məsələlərini həll etməlidir

müəssisədə ixtisaslı fəhlə kadrların hazırlanmasını həll etməlidir

əmək kooperasiyası formalarının təkmilləşdirilməsi məsələlərini həll etməlidir

84) Əmək bölgüsü və kooperasiyasının təkmilləşdirilməsində məqsəd nədən ibarətdir?

Fəhlələrin ixtisasının artırılmasından;

Əməyin təşkilinin təkmilləşdirilməsindən;

Əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsini, avadanlıqlardan istifadə edilməsinin yaxşılaşdırılmasını təmin etməkdən;

Peşələrin qovuşmanı həyata keçirməkdən;

Əmək fəndləri və üsullarını təkmilləşdirməkdən;

85) Texniki-tərəqqi və əmək bölgüsündə baş verən dəyişikliklər:
texniki-tərəqqi ilə əlaqədar əmək bölgüsünün məzmununda dəyişikliklər baş verir
texniki-tərəqqi ilə əlaqədar əmək bölgüsündə keyfiyyət dəyişiklikləri baş verir, get-gedə köhnə peşələr aradan çıxır, yeni peşələr meydana gəlir, ağır əl əməyinə əsaslanan işlər aradan qalxır, peşələrin qovuşması meydana gəlir, geniş profilli işçilər formalaşır

Texniki-tərəqqi ilə əlaqədar əmək bölgüsünün inkişaf prosesində əmək bölgüsünün tərkibi dəyişmir

Texniki-tərəqqi və istehsalın təşkilinin təkmilləşdirilməsi əmək bölgüsünün dəyişməsinə təsir göstərmir

Texniki-tərəqqi ilə əlaqədar əmək bölgüsündə yaradıcılıq imkanları azalır, daha tez yorulma hallarına səbəb olan amillər artır

86) Əməliyyat üzrə əmək bölgüsünün mahiyyəti:
əməliyyat üzrə əmək bölgüsü işçilərin əmək fəaliyyəti sferasının konkretləşdirilməsi başa düşülür
əməliyyat üzrə əmək bölgüsü fəhlələrin bütün işin müxtəlif fəaliyyət sferalarına bölünməsi başa düşülür
əməliyyat üzrə əmək bölgüsü məhsul istehsalı prosesinin elə tərkib hissələrinə ayrılması nəzərdə tutulur ki, onun hər biri bir fəhlə və ya fəhlə qrupu tərəfindən bir iş yerində yerinə yetirilsin

əməliyyat üzrə əmək bölgüsü daha əlverişli əmək şəraitinin yaradılmasını təmin edir
əməliyyat üzrə əmək bölgüsü istehsal prosesinin fazalara, ayrı-ayrı əməliyyatlara parçalanmasıdır

87) Müəssisədə əmək kooperasiyasının vəzifəsi nədən ibarətdir?
ayrı-ayrı işçilərin və ya işçi qruplarının fəaliyyətləri arasında ən yaxşı uzlaşmanı təmin etməkdən ibarətdir

işçilərin əsas və köməkçi qruplara bölünməsindən ibarətdir

əsas işçilərin işlərinin növünə və əməliyyatlara görə bölünməsindən ibarətdir

işçilərin əsas funksiyalarının yerinə yetirilməsinə görə məşğul olmasından ibarətdir
istehsalatda kadrların yerləşdirilməsindən ibarətdir

88) Peşə seçmənin mahiyyəti:
peşənin seçilməsi dedikdə, işçinin konkret əmək növünün icrası üçün yararlı olub-olmaması başa düşülür

peşənin seçilməsi dedikdə, əhalinin peşə və sənətlərlə geniş formada tanış etməkdir
peşənin seçilməsi dedikdə, işçinin seçilmiş peşə üzrə yüksək məhsuldarlıqla işləməsi başa düşülür

peşənin seçilməsi dedikdə, seçilmiş peşə üzrə həmin işçidə yüksək nəticələr əldə etmək üçün qabiliyyətin aşkar edilməsi başa düşülür

peşənin seçilməsi dedikdə, həmin işçidən müəssisədə hansı peşədə istifadə etməyin daha yüksək fayda verməsi başa düşülür

89) Müəssisədə kadrların yerləşdirilməsi dedikdə nə başa düşülür?
kadrların yerləşdirilməsi dedikdə, səmərəli əmək fənd və üsullarının tətbiqi başa düşülür
kadrların yerləşdirilməsi dedikdə, ixtisaslı fəhlə kadrların hazırlanması başa düşülür
kadrların yerləşdirilməsi dedikdə, işçilərin tutduqları vəzifəyə və məhsul istehsalındakı roluna görə müəssisənin bölmələri və iş yerləri arasında bölüşdürülməsi başa düşülür

kadrların yerləşdirilməsi dedikdə, fəhlələrin texniki bilik səviyyələrinin yüksəldilməsi başa düşülür

kadrların yerləşdirilməsi dedikdə, işçilərin funksional əlamətinə görə qruplaşdırılması başa düşülür

90) İşçilərin psixofizioloji uyğunlaşma dedikdə nə başa düşülür?

psixofizioloji uyğunlaşma dedikdə, əmək fəaliyyətində, iş yerlərində işçi üçün lazım gələn, tələb olunan şərait başa düşülür

psixofizioloji uyğunlaşma dedikdə, işçinin əmək kollektivinin ənənələrinə uyğunlaşması prosesidir

işçilərin psixoloji uyğunlaşması sabit əmək göstəricilərinin əldə edilməsi başa düşülür

psixofizioloji uyğunlaşma dedikdə, işçinin müəssisənin dəyər meylinə uyğunlaşması prosesi başa düşülür

psixofizioloji uyğunlaşma dedikdə, işçinin müəssisə normalarına uyğunlaşması başa düşülür

91) İxtisaslaşdırılmış sahələrin sexdaxili əmək kooperasiyası dedikdə nə başa düşülür?

sexdaxili əmək kooperasiyası dedikdə, ayrıca işçi sahələri arasında olan istehsal sahəsi başa düşülür

ixtisaslaşdırılmış sahələrin sexdaxili əmək kooperasiyası dedikdə, istehsal proseslərinin bir-birilə bağlı olan planlı, bir də sahə kollektivlərinin olması başa düşülür

sexdaxili əmək kooperasiyası müxtəlif istehsal briqadalarında tətbiq olunmasıdır

sexdaxili əmək kooperasiyası əsas və köməkçi istehsal sahələri arasında yarışın

keçirilməsindən ibarətdir

sexdaxili əmək kooperasiyası dedikdə, işçilərin bir-birilə əlaqəli istehsal prosesində iştirakı başa düşülür

92) Funksiya və peşələrin qovuşması neçə formada layihələşdirilir?

2

3

4

5

6

93) Hazırda müəssisədə əmək kooperasiyasının neçə forması fəaliyyət göstərir?

3

4

5

6

7

94) Müəssisədə əmək kooperasiyasının formalarının sayı:

2

3

4

5

6

95) Əməyə uyğunlaşmanın neçə növü mövcuddur?

2

3

4
5
6

96) Müəssisədə kadrların yerləşdirilməsi:

müəssisədə kadrların yerləşdirilməsi fəhlənin istehsalat-texniki biliklərə malik olması başa düşülür

müəssisədə kadrların yerləşdirilməsi işçilərin tutduqları vəzifəyə və məhsul istehsalındakı roluna görə müəssisənin bölmələri və iş yerləri arasında bölüşdürülməsi başa düşülür

müəssisədə kadrların yerləşdirilməsi fərdi yolla ixtisaslı fəhlə kadrlarının hazırlanmasından ibarətdir

müəssisədə kadrların yerləşdirilməsi ixtisaslı fəhlə kadrların bilavasitə istehsalda hazırlanmasından ibarətdir

müəssisədə kadrların yerləşdirilməsi səmərəli əmək fəndləri və üsullarının tətbiqindən ibarətdir

97) Əmək kooperasiyasının formaları:

əmək kooperasiyasının formaları texniki, iqtisadi, fizioloji və sosial formalardan ibarətdir

əmək kooperasiyasının formaları peşə, ixtisas, sənət formalarından ibarətdir

əmək kooperasiyasının formaları əmək fəndi, əmək üsulu, əmək hərəkətlərindən ibarətdir

əmək kooperasiyasının formaları sexarası, sexdaxili, ayrı-ayrı icraçılar və briqada arasında, briqada daxili formalardan ibarətdir

98) Funksiya və peşələrin qovuşmasının layihələşdirilməsinin sayı:

2
3
4
6
8

99) Müəssisədə əmək kooperasiyasının formalarının sayı:

2
3
4
5
6

100) Müəssisədə kadrların yerləşdirilməsi dedikdə nələr nəzərdə tutulur?

müəssisədə kadrların yerləşdirilməsi dedikdə, fəhlələrin əsas və köməkçi bölmələri üzrə yerləşdirilməsi nəzərdə tutulur

müəssisədə kadrların yerləşdirilməsi dedikdə, müəssisədə əməyin təşkili istiqamətlərindən istifadə nəzərdə tutulur

müəssisədə kadrların yerləşdirilməsi dedikdə, əmək bölgüsü və kooperasiyasının tələbləri əsasında işçilərin tutduqları vəzifəyə və məhsul istehsalındakı roluna görə iş yerləri arasında bölüşdürülməsi nəzərdə tutulur

müəssisədə kadrların yerləşdirilməsi dedikdə, fəhlələrin briqada və iş yerləri üzrə bölüşdürülməsi nəzərdə tutulur

müəssisədə kadrların yerləşdirilməsi dedikdə, fəhlələrin əmək bölgüsünə uyğun bölüşdürülməsi nəzərdə tutulur

101) Müəssisələrdə peşələrin qovuşmasının layihələşdirilməsi neçə formadan ibarətdir?

- 3
- 4
- 5
- 6
- 7

102) Müəssisələrdə əmək bölgüsü və əmək kooperasiyasının vəhdətliyi: müəssisədə əmək bölgüsü və əmək kooperasiyasının formaları birgə fəaliyyət göstərir müəssisədə əmək bölgüsü və əmək kooperasiyası ƏET-nin əsas istiqamətlərindəndir **müəssisələrdə əmək bölgüsü və əmək kooperasiyasının vəhdətliyi işləyənlərin fəaliyyətinin ixtisaslaşması və onlar arasında qarşılıqlı əlaqənin müəyyən edilməsi başa düşülür**

müəssisələrdə əmək bölgüsü və əmək kooperasiyası nəticəsində əmək proseslərinin mexaniki məcmuyu mürəkkəb insan fəaliyyəti sisteminə çevrilir müəssisələrdə əmək bölgüsü və əmək kooperasiyasının tətbiqi nəticəsində əmək məhsuldarlığı əhəmiyyətli dərəcədə artır

103) Əməyə uyğunlaşmanın hansı növləri vardır?

peşə uyğunlaşması, psixofizioloji uyğunlaşma, sosial uyğunlaşma, sosial-psixoloji uyğunlaşma, ictimai-siyasi uyğunlaşma

peşə seçmə, peşələrin qovuşması

öz peşəsini dəyişmək

peşə meyli

peşənin öyrədilməsi

104) Əmək kooperasiyasının sosial-iqtisadi mahiyyəti:

əmək kooperasiyasının mahiyyəti müxtəlif əmək fəaliyyətlərinin keyfiyyətcə bir-birindən tədris edilməsidir

əmək kooperasiyasının sosial-iqtisadi mahiyyəti müəssisədə istehsal işçilərinin məhsul istehsalında nə kimi rol oynadıqlarına görə bölünməsinə nəzərdə tutur

əmək kooperasiyasının sosial-iqtisadi mahiyyəti müəyyən müəssisədə və ya bir-birilə əlaqədar olan müxtəlif əmək proseslərində fəaliyyət göstərən bir çox adamların birgə işləməsi formasıdır

əmək kooperasiyası müəssisədə daha mürəkkəb işlərin sadə işlərdən ayrılmasından ibarətdir

əmək kooperasiyasının mahiyyəti istehsal prosesinin elə tərkib hissələrinə ayrılmasını nəzərdə tutur ki, onun hər biri bir fəhlə tərəfindən bir iş yerində yerinə yetirilmiş olsun

105) İxtisaslaşdırılmış sahələrin sexdaxili əmək kooperasiyasının mahiyyəti:

ixtisaslaşdırılmış sahələrin sexdaxili əmək kooperasiyası istehsal prosesləri bir-birilə bağlı olan planlı, birgə sahə kollektivlərinin olmasından ibarətdir

sexdaxili əmək kooperasiyası forması ayrıca işçi sahələri arasında olan istehsal sahəsindən ibarətdir

sexdaxili əmək kooperasiyası dedikdə, işçilərin bir-birilə əlaqəli istehsal prosesində iştirakı başa düşülür

sexdaxili əmək kooperasiyası əsas və köməkçi istehsal sahələri arasında keçirilməsindən ibarətdir

sexdaxili əmək kooperasiyası müxtəlif istehsal briqadalarında tətbiq olunmasından ibarətdir

106) Əmək kooperasiyası dedikdə nə başa düşülür?

əmək kooperasiyası dedikdə, daha mürəkkəb işlərin sadə işlərdən ayrılması başa düşülür
əmək kooperasiyası dedikdə, müəssisədə və ya bir-birilə əlaqədar olan müxtəlif əmək proseslərində fəaliyyət göstərən bir çox adamların birgə işləməsi forması başa düşülür

əmək kooperasiyası dedikdə, istehsal prosesinin tərkib hissələrinə ayrılması başa düşülür
əmək kooperasiyası dedikdə, müxtəlif əmək fəaliyyətlərinin keyfiyyətcə bir-birindən tədris olunması başa düşülür

əmək kooperasiyası dedikdə, müəssisədə istehsal işçilərinin məhsul istehsalında nə kimi rol oynadıqları başa düşülür

107) İşçilərin psixofizioloji uyğunlaşması dedikdə nə başa düşülür?

işçilərin psixofizioloji uyğunlaşması dedikdə, əmək fəaliyyətində, iş yerlərində işçi üçün lazım gələn, tələb olunan şərait başa düşülür

işçilərin psixofizioloji uyğunlaşması dedikdə, əmək rejimi və əməyin təşkilinin həyata keçirilməsi başa düşülür

psixofizioloji uyğunlaşma dedikdə, əmək bölgüsünün tətbiqi başa düşülür

psixofizioloji uyğunlaşma işçinin əmək kooperasiyası formaları üzrə bölüşdürülməsi başa düşülür

psixofizioloji uyğunlaşma işçinin iş yerlərinin təşkili üzrə yerləşdirilməsi başa düşülür

108) İxtisaslaşdırılmış sahələrin sexdaxili əmək kooperasiyası nə deməkdir?

sexdaxili əmək kooperasiyası işçilərin bir-birilə əlaqəli əmək prosesində iştirakıdır

sexdaxili əmək kooperasiyası istehsal sahələrində onun formalarının tətbiqindən ibarətdir

sexdaxili əmək kooperasiyası istehsal proseslərinin bir-birilə bağlı olan, bir də sahə kollektivlərinin olmasıdır

sexdaxili əmək kooperasiyası əmək bölgüsü və əmək kooperasiyası formalarının vəhdətliyindən ibarətdir

sexdaxili əmək kooperasiyası ayrıca işçi sahələri arasında olan istehsal sahəsidir

109) Briqadaların növləri hansılardır?

ixtisaslaşmış, kompleks, növbəli, qarışıq, təsərrüfat hesablı briqadalardan ibarətdir

briqadaların növləri əməliyyat, texnoloji, peşə və ixtisasa görə yaradılır

briqadaların növləri yığma-çilingər və yükləmə-boşaltma işlərində yaradılır

briqadaların növləri müəssisələrdə bütün işlərin müxtəlif fəaliyyət sferalarına

bölünməsidir

briqadaların növləri dedikdə, müxtəlif əmək növlərinin bir-birindən ayrılmasından ibarətdir

110) İstehsal briqadalarının mahiyyəti:

istehsal briqadalarının mahiyyəti oxşar texnoloji əməliyyatların icra edilməsindən ibarətdir

istehsal briqadalarının mahiyyəti müxtəlif kompleks işlərin icrasından ibarətdir

istehsal briqadalarının mahiyyəti istehsal tapşırığını birgə yerinə yetirən, əməyin nəticəsi üzrə kollektiv məsuliyyət

istehsalat briqadalarının mahiyyəti müxtəlif peşə və ixtisaddan olan fəhlələrin birləşməsindən ibarətdir

istehsal briqadalarının mahiyyəti briqadalarda hər bir fəhlə öz peşəsinə uyğun konkret əmək funksiyalarının yerinə yetirilməsindən ibarətdir

111) Briqadaların növlərinin sayı:

2

3

4
5
6

112) İstehsal briqadaları dedikdə nə başa düşülür?

istehsal briqadaları dedikdə, müxtəlif kompleks işlərin icrası başa düşülür

istehsal briqadaları dedikdə, müxtəlif peşədən olan fəhlələrin birləşməsi başa düşülür

istehsal briqadaları dedikdə, istehsal tapşırığını birgə yerinə yetirən, əməyin nəticəsi üzrə kollektiv məsuliyyət daşıyan fəhlələrin birliyi nəzərdə tutulur

istehsal briqadaları dedikdə, briqada daxilində olan fəhlələrin icra funksiyası başa düşülür

istehsal briqadaları dedikdə, briqadaların işinin səmərəliliyinin müəyyənləşdirilməsi başa düşülür

113) İstehsal briqadaları nədən ibarətdir?

istehsal briqadaları oxşar texnoloji əməliyyatların icra olunmasından ibarətdir

istehsal briqadaları müxtəlif kompleks işlərin icrasından ibarətdir

istehsal briqadaları istehsal tapşırığının birgə yerinə yetirən, əməyin nəticəsi üzrə kollektiv məsuliyyət daşıyan fəhlələrin birliyindən ibarətdir

istehsal briqadaları müxtəlif peşə və ixtisasdan olan fəhlələrin birləşməsindən ibarətdir

istehsal briqadaları briqadalarda hər bir fəhlə öz peşəsinə uyğun konkret əmək

funksiyalarının yerinə yetirilməsindən ibarətdir

114) İstehsal briqadalarının mahiyyəti:

istehsal tapşırığını yerinə yetirən, əməyin nəticəsi üzrə kollektiv məsuliyyət daşıyan fəhlələrin birliyi nəzərdə tutulur

istehsal briqadalarının mahiyyəti istehsala yeni təkmilləşmiş iri avadanlıqların tətbiqidir

briqadaların daxilində olan fəhlələrin icra funksiyasını göstərir

briqadaların tərkibindəki fəhlələr müxtəlif işlərin yerinə yetirilməsi ardıcılığını göstərir

istehsal briqadalarının mahiyyəti briqadaların işinin səmərəliliyini müəyyənləşdirməkdən

ibarətdir

115) İxtisaslaşdırılmış briqadaların mahiyyəti:

müxtəlif peşə və ixtisasdan olan fəhlələrin birləşdirilməsidir

briqadaların tərkibindəki fəhlələr müxtəlif işlərin yerinə yetirilməsindən ibarətdir

eyni peşədən olan fəhlələr əsasında təşkil edilir və oxşar texnoloji əməliyyatların icra edilməsindən ibarətdir

əməyin nəticəsi üzrə kollektiv məsuliyyət daşıyan fəhlələrin birliyindən ibarətdir

briqadalar daxilində olan fəhlələrin icra funksiyalarının tam ixtisaslaşmasından ibarətdir

116) Əməyin təşkilinin briqada formasının əsas məqsədləri:

iş yerlərinin təşkili elementlərinin yaxşılaşdırılmasından ibarətdir

əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi, avadanlıqdan istifadənin yaxşılaşdırılması, iş vaxtı itkilərinin azaldılması və əmək intizamının möhkəmləndirilməsindən ibarətdir

əmək kooperasiyası formalarının tətbiqindən ibarətdir

fəhlələrin ixtisasının artırılmasından ibarətdir

istehsalın səmərəliliyinin artırılmasından ibarətdir

117) Neçə şərtlər daxilində briqadalar təşkil edilir?

2
3
4

5

6

118) Kompleks briqadaların neçə forması vardır?

2

3

4

5

6

119) Əməyin təşkilinin briqada formasının əhəmiyyəti:

müəssisədə əmək bölgüsü formalarının tətbiqindən ibarətdir

əmək kooperasiyası formalarının tətbiqindən ibarətdir

əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsindən, avadanlıqdan istifadənin yaxşılaşdırılması, iş vaxtı itkilərinin azaldılması və əmək intizamının möhkəmləndirilməsindən ibarətdir

fəhlələrin texniki səviyyəsinin yüksəldilməsindən ibarətdir

istehsalın səmərəliliyinin artırılmasından ibarətdir

120) İstehsal briqadaları nəyi nəzərdə tutur?

istehsal briqadaları oxşar texnoloji əməliyyatların icra edilməsini nəzərdə tutur

istehsal briqadaları istehsal tapşırığını birgə yerinə yetirən, əməyin nəticəsi üzrə kollektiv məsuliyyət daşıyan fəhlələrin birliyini nəzərdə tutur

istehsal briqadaları əmək kooperasiyası formalarının tətbiqini nəzərdə tutur

istehsal briqadaları iş yerlərinin təkmilləşdirilməsini nəzərdə tutur

istehsal briqadaları briqada daxilində olan fəhlələrin peşələr üzrə bölgüsünü nəzərdə tutur

121) Sənaye müəssisələrində istehsalat briqadalarının neçə forması fəaliyyət göstərir?

2

3

4

5

6

122) Əmək bölgüsünün dərinliyinə görə hansı kompleks briqadalar var?

müxtəlif peşələrdən olan fəhlələri birləşdirən və tam əmək bölgüsünə əsaslanan briqadalar, qismən əmək bölgüsünə əsaslanan briqadalar, əmək bölgüsü olmayan briqadalar

əməyi son məhsula görə ödənilən briqadalar

kompleks briqadalar növbəlik və ya günlük olur

texnoloji cəhətdən müxtəlif, bir-birilə əlaqədar olan briqadalar

peşələrin geniş qovuşmasına əsaslanan briqadalar

123) Fəhlələrin əmək intizamına riayət etmələri üçün həyata keçirilən tədbirlər:

istehsalın və əməyin təşkilinə ictimai baxış, hər ay iqtisadi yarışın yekunlaşdırılması, qiymətləndirilməsi, maddi və mənəvi maraqlandırma üzrə tədbirlər, ƏET tətbiqində iqtisadi səmərə üzrə konkret tapşırıqlar

işçilərin mədəni-texniki səviyyələrinin yüksəldilməsi

əmək şəraitinin yaxşılaşdırılması tədbirləri

istehsal sahələrinin yenidən planlaşdırılması tədbirləri

əməyin təşkilinin təkmilləşdirilməsi tədbirləri

124) Peşəyə istiqamətləndirmə və peşə seçilməsi hansı məsələləri həll edir?
fəhlələrin peşə əmək bölgüsü üzrə yerləşdirilməsini həll edir
hər hansı işçinin seçilmiş peşə üzrə yüksək məhsuldarlıqla işləmə qabiliyyətini, gələcəkdə seçilmiş peşə üzrə həmin işçidə yüksək nəticələr əldə etmək üçün meyl və qabiliyyətin aşkar edilməsini həll edir
işçinin aldığı biliyi istehsalata tez, dəqiq və başa düşülmüş formada tətbiqini həll edir
fəhlələrin iş yerinin düzgün planlaşdırılmasını həll edir
fəhlələrin iş vaxtı itkilərinin aradan qaldırılmasını həll edir

125) Ölkəmizdə ixtisaslı fəhlə kadrlar neçə sistemdə hazırlanır?

- 2
- 3
- 4
- 5
- 6

126) İxtisaslı fəhlə kadrlar bilavasitə müəssisələrdə neçə formada hazırlanır?

- 2
- 3
- 4
- 5
- 6

127) İxtisasın artırılması dedikdə nə başa düşülür?

ixtisasın artırılması dedikdə, əməyin təşkili üzrə işlərin yüksək səviyyədə həyata keçirilməsi başa düşülür
ixtisasın artırılması dedikdə, əmək məhsuldarlığının artırılması başa düşülür
ixtisasın artırılması dedikdə, fəhlələrin mədəni-texniki səviyyəsinin yüksəldilməsi başa düşülür
ixtisasın artırılması dedikdə, müəssisənin bütün iqtisadi göstəricilərinin yaxşılaşdırılması başa düşülür
ixtisasın artırılması dedikdə, peşəyə malik olan fəhlələrin ixtisas səviyyəsinin yüksəldilməsi məqsədilə əlavə təhsil alması başa düşülür

128) İxtisaslı fəhlə kadrlar bilavasitə müəssisələrdə hazırlığı hansı yollarla həyata keçirilir?

ƏET-nin laboratoriyaları vasitəsilə

ƏET-nin qrupları tərəfindən

fərdi yolla, xüsusi şagird briqadaları, istehsaldan ayrılmaq və ayrılmamaqla təşkil olunan kurslarda

qabaqcıl təcrübə məktəbləri vasitəsilə

təcrübə mübadiləsi üzrə müşavirələr vasitəsilə

129) Texniki-peşə məktəblərində kadr hazırlığının müsbət cəhətlərinin sayı:

- 2
- 3
- 4
- 5
- 6

130) Fəhlələrin peşə-ixtisas tərkibinin texniki-tərəqqi ilə əlaqədar dəyişilməsinin sayı:

2
3
4
5
6

131) İstehsalatda yeni fəhlələrin hazırlanması prosesi neçə mərhələdən ibarətdir?

2
3
4
5
6

132) Fəhlələrin əmək intizamına riayət etmələri üçün həyata keçirilən tədbirlər:
istehsalın və əməyin təşkilinə ictimai baxış, hər ay iqtisadi yarışın yekunlaşdırılması, qiymətləndirilməsi, maddi və mənəvi maraqlandırma üzrə tədbirlər, ƏET tətbiqində iqtisadi səmərə üzrə konkret tapşırıqlar
işçilərin mədəni-texniki səviyyələrinin yüksəldilməsi
əmək şəraitinin yaxşılaşdırılması tədbirləri
istehsal sahələrinin yenidən planlaşdırılması tədbirləri
əməyin təşkilinin təkmilləşdirilməsi tədbirləri

133) Fəhlələrin ixtisasının artırılması formaları:

istehsalat-texniki kursları, ikinci və qovuşan peşələrin öyrənilməsi üzrə məktəblər, məqsədli kurslar, zavod üzrə qabaqcıl təcrübə məktəbi, yüksək əmək məhsuldarlığı məktəbi

mürəkkəb və geniş profildə peşələr üzrə xüsusi kurslarda
şagird istehsal briqadalarında
texniki-peşə məktəblərində
qabaqcıl təcrübə məktəblərində

134) Kadr hazırlığı dedikdə nə başa düşülür?

kadr hazırlığı dedikdə, peşəyə yiyələnmə prosesində fəhlənin istehsalat texniki biliklərə malik olması başa düşülür

kadr hazırlığı dedikdə, peşəyə malik olan fəhlələrin ixtisas səviyyəsinin yüksəldilməsi başa düşülür

kadr hazırlığı dedikdə, müəssisədə texniki-tərəqqi ilə əlaqədar hər hansı konkret məsələnin həll edilməsi başa düşülür

kadr hazırlığı dedikdə, fəhlələrin ixtisasının artırılması başa düşülür

kadr hazırlığı dedikdə, az ixtisaslı fəhlələrə yeni iş üsullarının öyrədilməsi başa düşülür

135) Müəssisələrdə ixtisaslı fəhlə kadrların müsbət cəhətlərinin sayı:

2
3
4
5
6

136) İnsanın iş qabiliyyəti hansı vəziyyətlərdən asılı olaraq dəyişilir?

əməyin təşkili üsulundan, işçinin yaşından və ixtisasından, işçinin səhhətindən, ilin fəsillərindən, əmək və istirahət rejiminin səmərəliliyindən asılı olaraq dəyişilir

iş qabiliyyəti bu və ya digər işin yerinə yetirilməsində ilk dəfə başlarkən hasilat yüksək olur

insanın iş qabiliyyəti fizioloji proseslərin intensivliyinin artması ilə əlaqədar dəyişilir

insanın iş qabiliyyəti fiziki əmək şəraitində dəyişilir

insanın iş qabiliyyəti əməyin və istehsalın mexanikləşdirilməsi nəticəsində dəyişilir

137) İkinci və qovuşan peşələrin öyrənilməsi üzrə məktəblərdə tədrisin məqsədi:

başqa peşəyə yiyələnmək, peşə və funksiyaların qovuşmasının ən səmərəli formalarını öyrənmək, iş vaxtından səmərəli istifadə etmək

fəhlələrin ixtisasının artırılmasını təmin etmək

fəhlələrə yeni iş üsullarını öyrətmək

geniş profildə peşələr üzrə fəhlə kadrları hazırlamaq

fəhlələrə yeni avadanlıqla yeni növ materialın öyrədilməsi

138) Texniki-tərəqqi ilə əlaqədar fəhlələrin peşə-ixtisas tərkibi neçə formada dəyişilir?

2

3

4

5

6

139) Müəssisədə fəhlə kadrları neçə formada hazırlanır?

2

3

4

5

6

140) Bilavasitə müəssisələrdə ixtisaslı fəhlə kadrların hazırlanmasının müsbət cəhətləri nədən ibarətdir?

qısa müddətdə çoxlu miqdarda ixtisaslı fəhlə hazırlanıb istehsala göndərilir, onlara çəkilən xərc texniki-peşə məktəblərindəkindən çox ucuz başa gəlir

fəhlələrin hazırlanması ilə yanaşı onların ixtisasları da yüksəlir

elm və texnikanın son nailiyyətlərindən xəbərdar olurlar

peşələrin qovuşması imkanlarını bilirlər

fəhlələrin mədəni-texniki səviyyəsi yüksəlir

141) Texniki-peşə məktəblərində kadr hazırlığının müsbət cəhətlərinin sayı:

2

3

4

5

6

142) Müəssisələrdə əmək intizamının müəyyən edildiyi və reqlamnetləşdirildiyi yolların sayı:

2

3

4

5

6

143) İkinci və qovuşan peşələrin öyrənilməsi üzrə məktəblərdə tədrisin məqsədi:

başqa peşəyə yiyələnmək, peşə və funksiyaların qovuşmasının ən səmərəli formalarını öyrənmək, iş vaxtından səmərəli istifadə etmək

fəhlələrin ixtisasının artırılmasını təmin etmək

fəhlələrə yeni iş üsullarını öyrətmək

geniş profildə peşələr üzrə fəhlə kadrları hazırlamaq

fəhlələrə yeni avadanlıqla yeni növ materialın öyrədilməsi

144) İstehsalatda yeni fəhlələrin hazırlanması prosesi neçə mərhələdən keçməlidir?

2

3

4

5

6

145) İxtisaslı fəhlə kadrlar hazırlığı hansı sistemdə hazırlanır?

fəhlə kadrların hazırlanması məqsədli kurslar vasitəsilə həyata keçirilir

fəhlə kadrların hazırlanması peşə-texniki məktəblərdə və bilavasitə müəssisələrdə hazırlanır

fəhlə kadrların hazırlanması istehsalat-texniki kurslarda həyata keçirilir

fəhlə kadrların hazırlanması müəssisələrarası qabaqcıl təcrübə məktəblərində həyata keçirilir

146) İş xarakterinə görə neçə növ iş yerləri vardır?

2

3

4

5

6

147) İş yerinin əsas vəzifəsi dedikdə nə başa düşülür?

iş yerində əmək fənd və üsullarının təkmilləşdirilməsi başa düşülür

əmək bölgüsü ünsürlərinin tətbiqi başa düşülür

iş yerində fəhlənin əmək fəndləri və hərəkətlərinin ən məhsuldar və ən az yorucu olması başa düşülür

əməyin mexanikləşməsi səviyyəsinə görə işçilərin qruplaşdırılması başa düşülür

əməyin təşkilinin istiqamətlərinin təkmilləşdirilməsi başa düşülür

148) İş yerinə xidmətin təşkilinin əsas vəzifəsi nədir?

iş yerinə xidmətin başlıca vəzifəsi istehsalat prosesində mümkün fasilələrin və mexanizmlərin işindəki nasazlığın vaxtılı-vaxtında qarşısının alınmasından ibarətdir

iş yerinə xidmətin başlıca vəzifəsi əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsindən ibarətdir

iş yerinə xidmətin başlıca vəzifəsi iş yerinin planlaşdırılmasını həyata keçirməkdən ibarətdir

iş yerinə xidmətin başlıca vəzifəsi iş vaxtı itkilərinin aşkar olunmasından ibarətdir

149) Avtomatlaşdırılmış iş yerlərinə hansı iş yerləri aid edilir?

avtomatlaşdırılmış iş yerlərində istehsal prosesi bir və ya qrup fəhlə tərəfindən yerinə yetirilir

avtomatlaşdırılmış iş yerlərinə elə iş yerləri aid edilir ki, burada texnoloji prosesin məqsədinə fəhlənin heç bir iştirakı olmadan maşının hərəkəti ilə nail olunur

avtomatlaşdırılmış iş əsas və köməkçi proseslər əllə yerinə yetirilir

avtomatlaşdırılmış iş yerlərində işlər əmək bölgüsü növlərinin tətbiqi əsasında yerinə yetirilir

avtomatlaşdırılmış iş yerlərində işlər əmək kooperasiyası formalarının tətbiqi nəticəsində yerinə yetirilir

150) İş xarakterinə görə neçə növ iş yerləri vardır?

2

3

4

5

6

151) ƏET-nin əmək üsulları və fəndləri istiqamətinə hansı tədbirlər daxildir?

Qabaqcıl üsul və fəndlərin öyrənilməsi və seçilməsi, səmərəli əmək üsullarının layihələndirilməsi, qabaqcıl üsul və fəndlər üzrə işçilərə təlim, həmin üsulların və fəndlərin tətbiqi;

Əmək proseslərinin səmərəli təşkili;

Fəhlələrin mədəni-texniki səviyyəsinin yüksəldilməsi;

Əmək intizamının möhkəmləndirilməsi və əməyə şüurlu münasibətin tərbiyə edilməsi;

Əməyin normalaşdırılmasının təkmilləşdirilməsi;

152) İstehsalatda yeni fəhlələrin hazırlanması prosesi neçə mərhələdən keçməlidir?

iş yeri dedikdə, onun əməyin və istehsalın mexanikləşmə səviyyəsinə görə şəraitin yaradılması başa düşülür

iş yeri dedikdə, bir və bir qrup işçinin istehsal prosesinin müəyyən miqdar əməliyyatını yerinə yetirmək üçün təyin olunan istehsal meydançasının məhdud məntəqəsi başa düşülür

iş yeri dedikdə, briqada üzvləri arasında funksiyaların səmərəli bölüşdürülməsi başa düşülür

iş yeri dedikdə, iş yeri üsullarının elmi cəhətdən əsaslandırılması başa düşülür

iş yeri dedikdə, əmək bölgüsü növlərinin tətbiqi başa düşülür

153) İstehsalat mədəniyyəti anlayışı:

istehsalat mədəniyyəti anlayışı istehsalın elmi-texniki və iqtisadi cəhətdən, habelə estetika nöqtəyi-nəzərdən mükəmməlliyini ifadə edir

istehsalat mədəniyyəti əmək şəraitinin hərtərəfli yaxşılaşdırılmasından ibarətdir

istehsalat mədəniyyəti iş yerinə xidmətin təşkilinin yaxşılaşdırılmasından ibarətdir

istehsalat mədəniyyəti zəhmətkeşlərin mədəni-texniki səviyyəsinin yüksəldilməsindən ibarətdir

istehsalat mədəniyyəti fəhlələrin texniki biliyinin artırılmasıdır

154) İş yerinin təşkili üsullarının sayı:

2

3

4

5

6

155) İxtisaslı fəhlə kadrlar hazırlığı neçə sistemdə hazırlanır?

- 2
- 3
- 4
- 5
- 6

156) İş yerinin ixtisaslaşması nə deməkdir?

iş yerinin ixtisaslaşması onların hər birinə bu və ya digər ümumi əlamətlərinə görə birləşən əməliyyatların və ya işlərin təhkim olunmasıdır

iş yerinin ixtisaslaşması onun məntəqəsində olan əsas texnoloji və köməkçi avadanlıqların ixtisaslaşmasıdır

iş yerinin ixtisaslaşması iş yerində tətbiq edilən əşyaların dəqiq siyahısı və miqdarının müəyyən edilməsidir

iş yerinin ixtisaslaşması fəhlənin özü tərəfindən həyata keçirilir

iş yerinin ixtisaslaşması daha səmərəli hərəkət marşrutunun işlənilməsi

157) İş yeri dedikdə nə başa düşülür?

iş yeri dedikdə, onun əməyin və istehsalın mexanikləşmə səviyyəsinə görə şəraitin yaradılması başa düşülür

iş yeri dedikdə, bir və bir qrup işçinin istehsal prosesinin müəyyən miqdar əməliyyatını yerinə yetirmək üçün təyin olunan istehsal meydançasının məhdud məntəqəsi başa düşülür

iş yeri dedikdə, briqada üzvləri arasında funksiyaların səmərəli bölüşdürülməsi başa düşülür

iş yeri dedikdə, iş yeri ünsürlərinin elmi cəhətdən əsaslandırılması başa düşülür

iş yeri dedikdə, əmək bölgüsü növlərinin tətbiqi başa düşülür

158) İstehsalat mədəniyyəti anlayışı:

istehsalat mədəniyyəti anlayışı istehsalın elmi-texniki və iqtisadi cəhətdən, habelə estetikə nöqtəyi-nəzərdən mükəmməlliyini ifadə edir

istehsalat mədəniyyəti əmək şəraitinin hərtərəfli yaxşılaşdırılmasından ibarətdir

istehsalat mədəniyyəti iş yerinə xidmətin təşkilinin yaxşılaşdırılmasından ibarətdir

istehsalat mədəniyyəti zəhmətkeşlərin mədəni-texniki səviyyəsinin yüksəldilməsindən ibarətdir

istehsalat mədəniyyəti fəhlələrin texniki biliyinin artırılmasıdır

159) İş yerinin təşkili ünsürlərinin sayı:

- 2
- 3
- 4
- 5
- 6

160) Fəhlə kadrların hazırlanması formaları:

fəhlə kadrların hazırlanması istehsalat-texniki kurslarda həyata keçirilir

fəhlə kadrların hazırlanması məqsədli kurslar vasitəsilə həyata keçirilir

fəhlə kadrların hazırlanması müəssisə üzrə qabaqcıl təcrübə məktəblərində hazırlanır

fəhlə kadrların hazırlanması formaları bilavasitə müəssisələrdə və texniki-peşə məktəblərində

Fəhlə kadrların hazırlanması müəssisələrarası qabaqcıl təcrübə məktəblərində

161) İş yerinin ixtisaslaşmasının mahiyyəti:

iş yerinin ixtisaslaşması onun məntəqəsində olan əsas texnoloji və köməkçi avadanlıqların ixtisaslaşmasıdır

iş yerlərinin ixtisaslaşması onların hər birinə bu və ya digər ümumi əlamətlərinə görə birləşən əməliyyatların və ya işlərin təhlil olunmasıdır

iş yerinin ixtisaslaşması iş yerində tətbiq edilən əşyaların dəqiq siyahısı və miqdarının müəyyən edilməsidir

iş yerinin ixtisaslaşması fəhlənin özü tərəfindən həyata keçirilir

iş yerlərinin ixtisaslaşmasında əsas diqqət daha səmərəli hərəkət marşrutunun işlənilib hazırlanmasına verilməlidir

162) İş yerinin mahiyyəti:

bir və bir qrup işçinin istehsal prosesinin müəyyən miqdar əməliyyatını yerinə yetirmək üçün təyin olunan istehsal meydançasının məhdud məntəqəsi iş yerinin mahiyyətidir

iş yerinin mahiyyəti əmək prosesinin düzgün təşkilindən ibarətdir

iş yerinin mahiyyəti əməyin təşkilinin səviyyəsinin müəyyənləşdirilməsidir

iş yerinin mahiyyəti briqada üzvləri arasında funksiyaların səmərəli bölüşdürülməsidir

iş yerinin mahiyyəti onların mexanikləşmə, əmək fəndlərinin təkmilləşməsi üçün şərait yaradılmasından ibarətdir

163) İxtisaslaşma əlamətinə görə bütün iş yerləri neçə qrupa ayrılır?

2

3

4

6

8

164) İstehsalat mədəniyyəti anlayışı:

istehsalat mədəniyyəti anlayışı istehsalın elmi-texniki və iqtisadi cəhətdən, habelə estetika nöqtəyi-nəzərdən mükəmməlliyini ifadə edir

istehsalat mədəniyyəti əmək şəraitinin hərtərəfli yaxşılaşdırılmasından ibarətdir

istehsalat mədəniyyəti iş yerinə xidmətin təşkilinin yaxşılaşdırılmasından ibarətdir

istehsalat mədəniyyəti zəhmətkeşlərin mədəni-texniki səviyyəsinin yüksəldilməsindən ibarətdir

istehsalat mədəniyyəti fəhlələrin texniki biliyinin artırılmasıdır

165) İş yerinin təşkili üsürlərinin sayı:

2

3

4

6

8

166) Yorğunluq nədir?

yorğunluq fiziki və əqli əmək şəraitində orqanizmdə baş verən dəyişikliklərə onun əks təsiridir

yorğunluq diqqətin zəifləməsi, səhvlərə yol verilməsidir

yorğunluq işçinin səhhətində öz zərərli əksini tapır

yorğunluq iş qabiliyyətinin aşağı düşməsidir

yorğunluq əmək məhsuldarlığına mənfi təsir göstərir

167) İş yerinin təchizatı hansı üsürlərin olmasını tələb edir?

əsas avadanlıq, köməkçi avadanlıq, inventar, alət və texnoloji ləvazimat, təşkilati ləvazimat, texniki təhlükəsizlik, ergonomik tələblər

fəhlələrin peşə-ixtisas profili

xüsusi alət, texniki sənədlər

istehsal qırıntılarını özü təmizləməli

işçi hərəkətlərin məqsədəuyğunluğu

168) Əməyin mexanikləşmə səviyyəsinə görə iş yerlərinin sayı:

2

3

4

5

6

169) Müəssisədə əmək kooperasiyası hansı məsələlərin həllini nəzərdə tutur?

işçilərin əsas və köməkçi qruplara bölünməsinə nəzərdə tutur

əsas işçilərin işlərin növünə və əməliyyatlara görə bölünməsinə

ayrı-ayrı işçilərin və ya işçi qruplarının fəaliyyətləri arasında ən yaxşı uzlaşmanı təmin etməyi nəzərdə tutur

fəhlələrin əsas funksiyalarının yerinə yetirilməsinə görə məşğul olmasını nəzərdə tutur
istehsalatda kadrların yerləşdirilməsini nəzərdə tutur

170) Müəssisələrdə iş yerinin təchizatı ünsürlərinə nələr daxildir?

təchizat əşyalarının, fəhlə və ya briqada üzvlərinin məqsədəuyğun yerləşdirilməsi

iş prosesində tətbiq edilən əşyaların dəqiq siyahısı, habelə miqdarı bilinməlidir

əsas və köməkçi avadanlıqlar, inventar, alət və texnoloji ləvazimat, texniki təhlükəsizlik, ergonomik tələblər

iş yerinin texnoloji avadanlıqla təmin edilməsi

iş yerində elə şərait yaradılmalıdır ki, fəhlə işi bükülmüş, əyilmiş və ya gərgin vəziyyətdə yerinə yetirməli olmasın

171) İş yerinin təchizatının tələb etdiyi elementlər neçə elementdən ibarətdir?

3

5

6

7

8

172) İş yerində eyni vaxtda məşğul olan fəhlələrin sayından asılı olaraq iş yerləri neçə formada olur?

2

3

4

5

6

173) Fəhlənin yorğunluğu hansı amillərin təsiri nəticəsində xeyli azalır?

fəhlələrin ixtisasının yüksəldilməsi nəticəsində

əmək bölgüsü formalarının tətbiqi nəticəsində

istehsalın mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması, əmək şəraitinin sağlamlaşdırılması nəticəsində

əmək bölgüsü formalarının tətbiqi nəticəsində

əməyin təşkilinin təkmilləşdirilməsi nəticəsində

174) Müəssisələrdə iş xarakterinə görə neçə növ iş yerləri vardır?
çoxdəzgahlı iş yerləri

stasionar, dəyişən iş yerləri

əmək bölgüsü əsasında iş yerləri

briqada iş yerləri

fərdi iş yerləri

175) İş yerinin bütün təchizat əşyaları neçə qrupa ayrılır?

2

3

4

5

6

176) Əmək mədəniyyəti məsələlərinə nələr daxildir?

İş yerində əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi;

Əməyin fənd və üsullarının təkmilləşdirilməsi;

ƏET, əmək vasitələrinin xarici görünüşü və rahatlığı, zərərli proseslərin təcrid edilməsi, işçilər üçün optimal işıq-rəng və sanitariya-gigiyena şəraiti, səs-küyün, titrəyişlərin azalması, məişət xidməti;

Yorğunluğun aradan qaldırılması;

İş vaxtı itkilərinin aradan qaldırılması;

177) İş yerinin təchizatının konkret miqdar və keyfiyyət xarakteristikası bir neçə amildən asılıdır. Onların sayı:

2

3

4

5

6

178) İş yerinin təşkili üsürləri:

qabaqcıl əmək üsulları və fəndləri

müəssisələrdə əmək bölgüsünün növləri, iş yerlərinin təşkili üsürləri

müəssisədə əmək kooperasiyasının formaları iş yerinin təşkili üsürüdür

iş yerinin planlaşdırılması, təchizatı, iş yerinə xidmət, ixtisaslaşması

əmək şəraitinin hərtərəfli yaxşılaşdırılması

179) Əmək prosesinin xarakterinə və əməyin mexanikləşmə səviyyəsinə görə iş yerləri hansılardır?

əl əməyinin tətbiq edildiyi iş yerləri, mexanikləşdirilmiş iş yerləri,

avtomatlaşdırılmış iş yerləri

briqada iş yerləri

fərdi iş yerləri

birdəzgahlı iş yerləri

çoxdəzgahlı iş yerləri

180) Əməyin mexanikləşmə səviyyəsinə görə iş yerləri neçə qrupa bölünür?

2

3

4
6
8

181) İxtisaslaşma əlamətinə görə ayrılan iş yerləri hansılardır?

kütləvi istehsal və xüsusi iş yerləri, iri seriyalı istehsal və ixtisaslaşmış iş yerləri, seriyalı və fərdi istehsal və universal iş yerləri

universal iş yerləri

fərdi iş yerləri

çox dəzgaha xidmətdə iş yerləri

tək dəzgaha xidmətdə iş yerləri

182) İş yerinin təşkili xüsusiyyətləri hansı amillərdən asılıdır?

işin həcmindən, istehsal əməliyyatlarının sayı və tərkibindən, avadanlıq vahidinin tutumu və miqdarından, xidmət sistemindən, əməyin mexanikləşmə səviyyəsindən

əmək bölgüsü formalarının tətbiqindən

əmək kooperasiyasının formalarının tətbiqindən

əmək şəraitinin yaxşılaşdırılmasından

fəhlələrin hazırlanması və ixtisaslarının artırılmasından

183) İş yerlərində əmək şəraitinin xarakterini müəyyən edən amillər neçə qrupda birləşdirilir?

2

3

4

5

6

184) Müəssisədə iş yerinin təchizatına hansı elementlər daxildir?

xüsusi alət, texniki sənədlər, nəzarət cihazları

əsas avadanlıq, köməkçi avadanlıq, inventar, alət və texnoloji ləvazimat, texniki təhlükəsizlik, sanitariya-gigiyena, mədəni-məişət vasitələri

qaldırıcı qurğular, nəqliyyat vasitələri

işçi hərəkətlərinin sayı, məqsədəuyğunluğu

fəhlənin istehsal imkanlarına uyğunlaşdırılması

185) İş yerinin təşkili xüsusiyyətləri bir sıra amillərdən asılıdır. Onların sayı:

2

3

4

5

6

186) Əmək prosesində yorğunluğu doğuran amillər:

yorğunluğu doğuran amillərə fəvqəladə dərəcədə yüksək iş sürəti və işin ağırlığıdır

yorğunluğu doğuran amillər işin həcmnin çoxluğudur

yorğunluğu doğuran amillər ağır əl əməyinə əsaslanan işlərdir

yorğunluğu doğuran amillərə mərkəzi əsəb sisteminə mənfi təsir göstərən amillərdir

yorğunluğu doğuran amillərə zərərli istehsal mühiti aid edilir

187) Əmək şəraitinin estetik amilləri nədən ibarətdir?

havanın təmizlik səviyyəsi, temperatur, təkanlar
iş yerinin və binanın düzgün rənglənməsi, ərazinin yaşıllaşdırılması, funksional musiqi, fəhlələrin iş paltarları ilə təmin olunması
əmək və istirahət rejimi, əməyin cazibədarlığı
işin ahəngdarlığı, iş pozası
qabaqcıl iş təcrübəsinin bütün fəhlələr arasında yayılması

188) Müəssisədə əmək şəraitini təkmilləşdirərkən əsas diqqət nəyə verilməlidir?
əsas diqqət istehsal proseslərinin mexanikləşdirilməsinə və avtomatlaşdırılmasına verilməlidir

əsas diqqət əzələyə düşən yükün azalmasına verilməlidir

əsas diqqət daima hərəkətdə olmağa verilməlidir

əsas diqqət fəhlələrin mədəni-texniki səviyyəsinin yüksəldilməsinə verilməlidir

əsas diqqət fizioloji cəhətdən əsaslandırılmış optimal əmək və istirahət rejiminin işlənilib hazırlanmasına verilməlidir

189) Yorğunluq nədir?

yorğunluq fiziki və əqli əmək şəraitində orqanizmdə baş verən dəyişikliklərə onun əks təsiridir

yorğunluq diqqətin zəifləməsi, səhvlərə yol verilməsidir

yorğunluq işçinin səhhətində öz zərərli əksini tapır

yorğunluq iş qabiliyyətinin aşağı düşməsidir

yorğunluq əmək məhsuldarlığına mənfi təsir göstərir

190) Əmək şəraiti dedikdə nə başa düşülür?

əmək şəraiti dedikdə, qabaqcıl iş təcrübəsinin yayılması başa düşülür

əmək şəraiti dedikdə, iş yerlərində avadanlıqların düzgün yerləşdirilməsi başa düşülür

əmək şəraiti dedikdə, əmək prosesində işçinin sağlamlığına və iş qabiliyyətinə təsir göstərən istehsal mühiti amillərinin məcmusu başa düşülür

əmək şəraiti dedikdə, fəhlənin öz peşəsi dairəsində biliyinin genişləndirilməsi başa düşülür

əmək şəraiti dedikdə, işdə gərginliyin azalması başa düşülür

191) Qeyri-normal əmək şəraitinin yaratdığı mənfi ünsürlər hansılardır?

binanın quruluşu və avadanlıqların düzgün yerləşdirilməməsi

tez yorulma, zərərli və təhlükəli ünsürlər, gərginliyin artması, xəstəliyin artması, iş qabiliyyətinin aşağı düşməsi

əməyin məzmunu

işin ahəngdarlığı

əmək yeknəsəkliyi

192) Əmək şəraiti hansı amillərdən asılıdır?

təbii və coğrafi amillərdən, işin mexanikləşdirmə səviyyəsindən, əmək prosesinin təşkilindən, binanın quruluşundan və avadanlıqların yerləşdirilməsindən

əməyin məzmununun azalmasından, iş qabiliyyətinin aşağı düşməsindən

tez yorulmadan, zərərli ünsürlərdən

fəhlələrin ixtisasının artırılmasından

əmək və istirahət rejiminin tətbiqindən

193) İş qabiliyyəti neçə mərhələdən ibarətdir?

3

4

5
6
7

194) Qeyri-normal əmək şəraitinin yaratdığı çatışmazlıqlar nədən ibarətdir?

əmək məhsuldarlığının aşağı düşməsi

iqtisadi yarışın keçirilməsinə şərait yaratmır

tez yorulma, zərərli və təhlükəli ünsülər, gərginliyin artması, xəstəliyin artması, iş qabiliyyətinin aşağı düşməsi

əmək yeknəsəkliyi

avadanlıqların düzgün yerləşdirilməməsi

195) Normal əmək şəraiti nəyi nəzərdə tutur?

normal əmək şəraiti onu xarakterizə edən amillərin normativə bərabər olmasını nəzərdə tutur

normal əmək şəraiti işçinin fizioloji funksiyalarına təsir göstərir

normal əmək şəraiti işçinin iş qabiliyyətinə təsir göstərir

normal əmək şəraiti əmək şəraitinin yaxşılaşdırılmasını nəzərdə tutur

normal əmək şəraiti insan orqanizminin yüksək temperatura davamlılığını nəzərdə tutur

196) Əmək şəraiti nədir?

əmək şəraiti əmək prosesində işçinin sağlamlığına və iş qabiliyyətinə təsir göstərən istehsal mühiti amillərinin məcmuudur

əmək şəraiti işdə gərginliyin azalmasını göstərir

əmək şəraiti müəssisələrdə əldə edilmiş qabaqcıl iş təcrübəsinin yayılmasıdır

əmək şəraitini fəhlənin öz peşəsi yaxud da başqa peşə dairəsində biliyinin

genişləndirilməsidir

əmək şəraiti müəssisədə istehsal işçilərinin məhsul istehsalında yerinə yetirdikləri işə görə bölünməsinə nəzərdə tutur

197) Müəssisədə işçinin iş qabiliyyətinin mərhələləri:

işəqədərki vəziyyət, işə alışmanın dövrü, əmək qabiliyyətinin davamlılıq dərəcəsi, işdən sonrakı dövr

iş vaxtından kənar görülmə işlər

iş qabiliyyətinə və onun iş vaxtından kənar vaxtına işin həm də tez başlaması, həm də çox tez qurtarması

iş həftəsinin kipləşdirilməsi

çoxdəzğahlı iş şəraitində nahar fasiləsinin müddətinin ixtisar edilməsi

198) İnsanın sağlamlığı və iş qabiliyyəti üçün işığın nə kimi əhəmiyyəti vardır?

yaxşı işıqlandırma şəraitində nəfəs üzvlərinin fəaliyyəti güclənir, gözün gərginləşməsi aradan qalxır, işçi emal etdiyi məmulatı daha yaxşı fərqləndirir

ışıqlandırma işığın titrəməsinə, gözün qamaşmasına kifayət qədər təsir göstərir

ışıqlandırma işçilərdə uzun müddət özünə gələ bilməyən yorğunluq hissi əmələ gətirir

ışıqlandırma işığın gərginliyinin kəskin dəyişilməsinə təsir göstərir

ışıqlandırma nəticəsində bədbəxt hadisələrin sayı çoxluq təşkil edir

199) İş qabiliyyətinin mərhələləri dedikdə nə başa düşülür?

iş qabiliyyətinin mərhələləri dedikdə, işçinin yaşında və səhhətindəki dəyişikliklər başa düşülür

iş qabiliyyətinin mərhələləri dedikdə, onun əmək məhsuldarlığı ilə əlaqəsidir

iş qabiliyyətinin mərhələləri dedikdə, iş qədərki vəziyyət, iş alışıma dövrü, əmək qabiliyyətinin davamlılıq dərəcəsi, işdən sonrakı dövr başa düşülür

iş qabiliyyətinin mərhələləri dedikdə, iş dövrünün uzunluğu, ayrı-ayrı elementlərin ardıcılığı başa düşülür

iş qabiliyyətinin mərhələləri dedikdə, iş qabiliyyəti dinamikası tədqiqatı başa düşülür

200) İstirahəti təşkil edərkən həyata keçirilməli tədbirlər:

istehsalat titrəyişlərini aradan qaldırmalı

istehsalat tozlarını aradan qaldırmalı

istirahətin ümumi müddəti necə olmalıdır, bu müddətin müəyyən edilməsi üsulları,

istirahətin ümumi müddətinin iş günü üzərində bölüşdürülməli

yorğunluğu doğuran amilləri aradan qaldırmalı

yeni istehsal sahələri yaratmalı

201) Əmək şəraitinin sanitariya-gigiyena ünsürləri nədən ibarətdir?

iş qabiliyyətinin aşağı düşməsindən ibarətdir

əmək yeknəsəkliyi, işin ahəngdarlığından ibarətdir

temperatur, havanın təmizlik səviyyəsi, istehsalat səs-küyləri, titrəyiş və təkanlar, işqlanmadan ibarətdir

tez yorulma, zərərli ünsürlərdən ibarətdir

gərginliyin artmasından ibarətdir

202) İş qabiliyyətinin göstəriciləri hansılardır?

işarası fasilələrin səmərəliliyi

iş yerinin təşkili səviyyəsi

saatlıq əmək məhsuldarlığının səviyyəsi, əməliyyat vaxtının davamı, məhsulun keyfiyyəti

əmək rejimi və istirahət

işin sürəti və ahəngi

203) Hansı amillər istehsalata və orqanizmə mənfi təsir edir?

texnoloji proseslərin təkmilləşdirilməsi

istehsalat səs-küyü, titrəyişlər, iş binasının havasının qaz, buxar və tozla çirklənməsi

əməyin və istehsalın mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması

yeni istehsal sahələrinin meydana gəlməsi

müəssisədə əməyin təşkilinin təkmilləşdirilməsi

204) Normal əmək şəraiti nəyi nəzərdə tutur?

normal əmək şəraiti əməyin səmərəli təşkilini nəzərdə tutur

normal əmək şəraiti onu xarakterizə edən amillərin normativə bərabər olmasını nəzərdə tutur

normal əmək şəraiti iş yerlərinə xidməti nəzərdə tutur

normal əmək şəraiti əmək bölgüsü növlərinin təkmilləşdirilməsini nəzərdə tutur

normal əmək şəraiti istehsalat səs-küylərinin aradan qaldırılmasını nəzərdə tutur

205) Müəssisələrdə əmək rejimi və onun tərkib hissələrinin sayı:

2

3

4

5

6

206) Müəssisələrdə əmək şəraitini formalaşdıran amillərin sayı:

- 2
- 3
- 4**
- 5
- 6

207) İş qabiliyyətinin səviyyəsinə təsir göstərən amillərin sayı:

- 2
- 3
- 4
- 5
- 6**

208) Əmək və istirahət rejiminin ictimai əhəmiyyəti nədən ibarətdir?

düzgün növbələşdirilən əmək və istirahət rejimi yorğunluğun çıxmasına, iş qabiliyyətinin artmasına və işlə təmin olunmasına səbəb olur

əmək və istirahət rejiminin ictimai əhəmiyyəti əmək şəraitinin yaxşılaşdırılması ilə bağlıdır

əmək və istirahət rejimi əmək prosesində yorğunluğun inkişafı ilə əlaqədardır

əmək və istirahət rejimi əməliyyat üzrə əmək bölgüsünün inkişafı ilə bağlıdır

əmək və istirahət rejimi əmək kooperasiyasının formalarının təkmilləşdirilməsi ilə bağlıdır

209) Qeyri-normal əmək şəraiti hansı mənfi ünsürləri yaradır?

tez yorulma, zərərli və təhlükəli ünsürlər, gərginliyin artması, xəstəliyin artması, iş qabiliyyətinin aşağı düşməsi

binanın quruluşuna və avadanlıqların yerləşdirilməsinə

fəhlənin ixtisas səviyyəsinin aşağı düşməsinə

hərəkətin və havanın sürətinin normadan kənarlaşmasına

fəhlənin əsəb yükünün artmasına

210) İstirahəti təşkil edərkən həyata keçirilməli tədbirlər: istehsalat titrəyişlərini aradan qaldırmalı

istehsalat tozlarını aradan qaldırmalı

istirahətin ümumi müddəti necə olmalıdır, bu müddətin müəyyən edilməsi üsulları,

istirahətin ümumi müddətinin iş günü üzərində bölüşdürülməli

yorğunluğu doğuran amilləri aradan qaldırmalı

yeni istehsal sahələri yaratmalı

211) İş növbəsi ərzində istirahətin təşkili məsələlərinin sayı:

- 7
- 6
- 10
- 9**
- 11

212) Əmək şəraitinin məzmununa daxil olan ünsürlərin yaxşılaşdırılması üzrə görüləcək işlərin sayı:

- 4
- 5

6
7
8

213) İş qabiliyyətinin mərhələləri:
iş qabiliyyəti mərhələləri işçinin yaşından, səhhətindən ibarətdir
işqədərki vəziyyət, iş alışıma dövrü, əmək qabiliyyətinin davamlılıq dərəcəsi, işdən sonrakı dövr
iş qabiliyyəti və əmək məhsuldarlığının əlaqəsi
növbəlilik, iş dövrünün uzunluğu, ayrı-ayrı elementlərin ardıcılığı
iş qabiliyyəti dinamikasının tədqiqatı

214) İnsanın iş qabiliyyəti hansı vəziyyətlərdən asılı olaraq dəyişilir?
işçinin yaşından, əməyin təşkili üsulundan, səhhətindən, ilin fəsilərindən, iş növbəsində saatların miqdarından asılı olaraq dəyişilir
əməyin mexanikləşmə səviyyəsindən asılı olaraq dəyişilir
yeni istehsal sahələrinin yaranması ilə əlaqədar dəyişilir
insanın hərtərəfli inkişafı ilə əlaqədar dəyişilir
əmək bölgüsünün formalarının tətbiqi ilə əlaqədar dəyişilir

215) Əmək şəraitinin psixofizioloji ünsürlərinin sayı:
3
4
5
7
9

216) Əmək şəraitinin fizioloji və sosioloji amilləri hansılardır?
fizioloji və sosioloji amillərə fiziki qüvvə sərfi, əsəb yükü, iş pozası, əmək yeknəsəkliyi, əmək və istirahət rejimi
iş yerinin rənglənməsi, iş paltarları və ayaqqabı ilə fəhlələrin təmin olunması
funksional musiqi, binanın düzgün rənglənməsi
havanın təmizlik səviyyəsi, titrəyişlər və təkanlar
istehsalat səs-küyləri, işıqlanma və şüalanma

217) Əmək şəraitinin fizioloji və sosioloji amillərinin sayı:
4
5
6
7
9

218) Əmək şəraitinin yaxşılaşdırılması yolları:
Texnoloji proseslərin təkmilləşdirilməsindən ibarətdir
iş yerinin işıqlandırılması, hava mühitinin təmizlənməsi, istehsalat səs, titrəyişlərin normativə uyğunlaşması, ən səmərəli əmək və istirahət rejiminin seçilməsindən ibarətdir
Müxtəlif amillərin qeyri-normal səviyyədə olmasını aradan qaldırılması
əmək şəraitinin yaxşılaşması yollarından biri iş yerinin ixtisaslaşmasından ibarətdir
iş yerlərinin səmərəli planlaşdırılmasından ibarətdir

219) İş növbəsi ərzində istirahəti təşkil edərkən yerinə yetiriləcək məsələlərin sayı:

4
5
6
7
8

220) İş qabiliyyətinin səviyyəsinə təsir edən amillərin sayı:

4
6
7
8
10

221) Müəssisədə iş qabiliyyətinə hansı amillər təsir göstərir?
məhsulun keyfiyyəti

əməyin intensivliyi və ağırlıq səviyyəsi, işin yeknəsəkliyi, işin surəti, iş yerinin təşkili səviyyəsi, əmək şəraiti, əmək rejimi və istirahət

fəhlələrin fizioloji və psixoloji funksiyalarında baş verən dəyişikliklər

əmək bölgüsü növlərinin tətbiqi

iş yerlərinin təşkili ünsürlərinin tətbiqi

222) İş növbəsi ərzində istirahəti təşkil edərkən hansı məsələləri həll etmək lazımdır?
yorğunluğu doğuran amilləri aradan qaldırmaq lazımdır

istirahətin ümumi müddəti necə olmalıdır, bu müddətin müəyyən edilməsi üsulları, istirahətin ümumi müddətinin iş günü ərzində bölüşdürülməsi, hansı fasilələr daha üstünlük təşkil edir

müəssisədə yeni istehsal sahələrinin yaradılmasına diqqət verilməlidir

istehsalat səs-küyləri aradan qaldırılmalıdır

istehsalat titrəyişləri və tozları aradan qaldırılmalıdır

223) Əmək şəraitinin məzmununa daxil olan ünsürlərin yaxşılaşdırılması üzrə ilk növbədə görülməli işlər hansılardır?

istehsalın texniki və təşkilati səviyyəsinin artırılması

normal işıqlandırma, tikililərin və avadanlıqların zövqlə rənglənməsi, əlverişli iqlim və hərəkətin yaradılması, istehsal səs-küyünün və titrəyişlərin normaya qədər azalması

qeyri-normal əmək şəraitini aradan qaldırma

tez yorulma, zərərli və təhlükəli ünsürləri, əmək bölgüsünün növləri

iş yerinə xidmət və iş yerinin təchizatı

224) İş növbəsi ərzində istirahəti təşkil edərkən neçə amillər yerinə yetirilməlidir?

4
5
6
7
8

225) İş qabiliyyətinin səviyyəsinə neçə amillər təsir edir?

4
5
7
8

226) Əmək şəraitinin hansı fizioloji və sosioloji amilləri mövcuddur?
fizioloji və sosioloji amillərə iş yerinin rənglənməsi, iş paltarları və ayaqqabı ilə fəhlələrin təmin olunması

fizioloji və sosioloji amillərə fiziki qüvvə sərfi, əsəb yükü, iş pozası, əmək yeknəsəkliyi, əmək və istirahət rejimi

fizioloji və sosioloji amillərə binanın düzgün rənglənməsi, funksional musiqi titrəyişlər, təkanlar, havanın təmizlik səviyyəsi
fizioloji və sosioloji amillərə istehsalat səs-küyləri, işıqlanma

227) Müəssisədə əmək şəraitinin fizioloji və sosioloji amilləri hansı məsələlərdən ibarətdir?

iş yerinin rənglənməsi, fəhlələrin iş paltarları ilə təmin olunması
istehsalat səs-küyləri, titrəyişlər

fiziki qüvvə sərfi, əsəb yükü, iş pozası, əmək yeknəsəkliyi, əmək və istirahət rejimi məsələləri

havanın təmizlik səviyyəsi, təkanlar
binanın düzgün işıqlanması

228) Fiziki və əsəbi yüklənmənin aşağı düşməsinin əsas yolu nədən ibarətdir?

istehsalat mədəniyyətinin və əməyin sanitar-gigiyenik, fizioloji, estetik şərtlərinin sistemə yaxşılaşdırılmasından ibarətdir

əmək şəraitinin yaxşılaşdırılmasından ibarətdir
iş yerinə xidmətin yaxşılaşdırılmasından ibarətdir
əmək intizamının məhkəmləndirilməsindən ibarətdir
əmək mədəniyyətinin yaxşılaşdırılmasından ibarətdir

229) Əmək prosesində işçilərin sağlamlığı və iş qabiliyyətinə təsir edən istehsal mühiti amillərinin təsnifatına ayrılması sayı:

- 2
- 3
- 4
- 5
- 6

230) İş qabiliyyəti və əmək məhsuldarlığının əlaqəsi:

istehsalat sahəsinin dəyişilməz texniki və təşkilati şəraitində iş qabiliyyəti dinamikası dövrləri öz əksini əmək məhsuldarlığının dinamikasında tapır

iş qabiliyyətinin dəyişilməsi əmək məhsuldarlığına mənfi təsir göstərir
iş qabiliyyətinin səviyyəsinə əməyin intensivliyi təsir göstərir
işin ağırlıq səviyyəsi iş qabiliyyətinə və əmək məhsuldarlığına təsir göstərir
işin yeknəsəkliyi və işin sürəti iş qabiliyyətinə, əmək məhsuldarlığına təsir göstərir

231) İstirahət üçün tənəffüslərin müxtəlif növləri hansılardır?

iş dövrünün uzunluğu, iş növbəlilik

illik, həftəlik, növbələrarası, növbədaxili, reqlamentləşdirilmiş, mikro və makro pauzalar

fiziki və əsəbi yüklənmənin aşağı düşməsi
müxtəlif istehsal sahələrində istirahətin təşkili
əmək prosesində yorğunluğun götürülməsi

232) Əməyin təşkilinin təkmilləşdirilməsi üçün maddi stimullaşdırmanın gücləndirilməsinin forma və üsulları:

əməyin ödənilməsi prinsiplərinin onun kəmiyyət və keyfiyyət üzrə ardıcıl keçirilməsi, yüksək ödəniş, yaşayış sahələrinin verilməsi, istirahət evlərinə göndəriş
müxtəlif istehsal sahələrində istirahətin təşkili
müəssisədə əmək və istirahət rejiminin təşkili
əməyin təşkili sahəsindəki işə görə mükafatın verilməsi
maddi və mənəvi stimulların təsirinin artması üzrə mükafatların təsis olunması

233) Stimullaşdırmanın təbiətində, məzmununda hansı funksiyalar vardır?

əmək bölgüsü və kooperasiyasının təkmilləşdirilməsi

əməyin elmi təşkilinin tətbiqi

iqtisadi, sosial, sosial-psixoloji funksiyalar

iqtisadi yarışın təşkili

əmək şəraitinin yaxşılaşdırılması

234) Əməyin stimullaşdırılması funksiyalarının sayı:

2

3

4

5

6

235) Əməyin mənəvi stimullaşdırılmasının gücləndirilməsinin konkret forma və metodları hansılardır?

tərbiyəvi iş, mənəvi həvəsləndirmədən istifadə ölçüləri, qarşılıqlı kömək, yoldaşlıq əlaqəsi, istehsalatda kollektivçilik rolunun artması

zəhmətkeşlərin mədəni-texniki səviyyəsinin artırılması

əmək tutumunun aşağı salınmasından mükafatlanma

müxtəlif tapşırıqların yerinə yetirilməsinə görə həvəsləndirmə

müəssisənin funksional xidmətinin və qabaqcıl fəhlələrin əməyinin təşkili üzrə

tədbirlərdə iştirakı

236) Əməyin təşkilinin təkmilləşdirilməsi işləri üzrə həvəsləndirmə nədən ibarətdir?

yeni texnika üzrə mükafatlandırmadan, əmək tutumunun aşağı salınması, müxtəlif tapşırıqların yerinə yetirilməsinə görə həvəsləndirmə

əməyin ödənilməsi prinsiplərinin həyata keçirilməsi

əməyin təşkili üzrə tədbirlərin maliyyələşdirilməsi

əməyin təşkilinin təkmilləşdirilməsi üzrə tədbirlərin səmərəliliyi

əməyin təşkilinin həyata keçirilməsi üzrə planın yerinə yetirilməsinə görə həvəsləndirmə

237) Əməyin stimullaşdırılmasının funksiyaları dedikdə nələr nəzərdə tutulur?

İdarəetmə subyektinin fəaliyyət növləri;

İqtisadi, sosial, sosial-psixoloji funksiyalar;

işçinin əmək fəaliyyəti və davranışı;

Stimullaşdırmanın təşkili məsələlərinə ciddi verilməsi;

Müxtəlif işlərin yerinə yetirilməsi;

238) Əməyin stimullaşdırılması hansı funksiyaları icra edir?

İqtisadi funksiya, sosial funksiya, sosial-psixoloji funksiya;

Peşələrin və funksiyaların qovuşması;

Əməyin təşkilinin təkmilləşdirilməsi üzrə həvəsləndirməni;

Müxtəlif tapşırıqların yerinə yetirilməsinə görə həvəsləndirməni;
Maddi həvəsləndirmə fondlarından istifadəni;

239) Əməyin mənəvi stimullaşdırılmasının gücləndirilməsinin konkret forma və metodlarının sayı:

- 2
- 3
- 4
- 5
- 6

240) Əməyin mənəvi stimullaşdırılmasının gücləndirilməsinin konkret forma və metodları hansılardır?

tərbiyəvi iş, mənəvi həvəsləndirmədən istifadə ölçüləri, qarşılıqlı kömək, yoldaşlıq əlaqəsi, istehsalatda kollektivçilik rolunun artması

zəhmətkeşlərin mədəni-texniki səviyyəsinin artırılması

əmək tutumunun aşağı salınmasından mükafatlanma

müxtəlif tapşırıqların yerinə yetirilməsinə görə həvəsləndirmə

müəssisənin funksional xidmətinin və qabaqcıl fəhlələrin əməyinin təşkili üzrə tədbirlərdə iştirakı

241) Əməyin təşkilinin təkmilləşdirilməsi işləri üzrə həvəsləndirmə nədən ibarətdir?

yeni texnika üzrə mükafatlandırmadan, əmək tutumunun aşağı salınması, müxtəlif tapşırıqların yerinə yetirilməsinə görə həvəsləndirmə

əməyin ödənilməsi prinsiplərinin həyata keçirilməsi

əməyin təşkili üzrə tədbirlərin maliyyələşdirilməsi

əməyin təşkilinin təkmilləşdirilməsi üzrə tədbirlərin səmərəliliyi

əməyin təşkilinin həyata keçirilməsi üzrə planın yerinə yetirilməsinə görə həvəsləndirmə

242) Stimullaşdırmanın əmək şəraiti ilə əlaqədar göstəricilərinin sayı:

- 3
- 4
- 5
- 6
- 7

243) Stimullaşdırmanın əmək şəraiti ilə əlaqədar göstəriciləri hansılardır?

əməyin təşkilinin təkmilləşdirilməsi üzrə həvəsləndirmə;

sağlam və normal əmək şəraiti, ağır və zərərli əmək şəraitinin normalaşdırılması, əməyin təşkili səviyyəsinin yüksəldilməsi üzrə mükafatlandırma, qabaqcıl əmək fənd və üsulları üzrə stimullaşdırma;

əmək tutumunun aşağı salınması;

əməyin təşkili sahəsindəki işə görə mükafat;

işçilərin onların bacarığı və həvəsinə uyğun istifadə olunması;

244) Müəssisədə fərdi yarışın təşkilinin ən səmərəli forması hansıdır?

fəhlələrin peşələr üzrə olan yarışdır

ayrı-ayrı sexlər üzrə olan yarışdır

sahələr üzrə olan yarışdır

ayrı-ayrı briqadalararası yarışdır

əmək bölgüsü növləri üzrə yarışdır

245) İqtisadi yarış dedikdə nə başa düşülür?

İqtisadi yarış dedikdə, kollektiv müqavilələrin işlənilib hazırlanması və yerinə yetirilməsi başa düşülür

İqtisadi yarış dedikdə, əmək kooperasiyasından, istehsal və ictimai əlaqələrdən irəli gələn, insanların maddi istehsaldakı bir də fəaliyyətləri ilə üzvü surətdə bağlılığı başa düşülür

İqtisadi yarış dedikdə, istehsalın səmərəliliyinin yüksəldilməsi başa düşülür

İqtisadi yarış kollektivdə əmək bölgüsü növlərinin tətbiqidir

İqtisadi yarış dedikdə, yenilikçilərin qabaqcıl təcrübəsinin yayılması başa düşülür

246) İqtisadi yarışın təşkilində məqsəd nədən ibarətdir?

müəssisələrdə əmək şəraitini yaxşılaşdırmaq

müəssisələrdə əmək bölgüsünü təkmilləşdirmək

əmək məhsuldarlığını yüksəltmək, istehsal planının yerinə yetirilməsi, xammal, material, yanacaq, elektrik enerjisinə qənaət etmək

fəhlələrin texniki səviyyəsini yüksəltmək

əmək və istehsalat sanitariyasını yaxşılaşdırmaq

247) Müəssisədə iqtisadi yarış hansı formada təşkil olunur?

müəssisələrarası iqtisadi yarış təşkil olunur

sexlərarası iqtisadi yarış, sahələrarası yarış, istehsal briqadalararası yarış, peşələr üzrə fəhlələr arasında iqtisadi yarış təşkil olunur

geridə qalan fəhlələr arasında yarış təşkil edilir

fəhlələrin ixtisasının yüksəldilməsi uğrunda yarış

əmək şəraitinin yaxşılaşdırılması üzrə yarış

248) Hazırda müəssisələrdə iqtisadi yarış neçə formada təşkil edilir?

3

4

5

6

7

249) Müasir iqtisadi yarış nə deməkdir?

İqtisadi yarış fəhlələrin ixtisasının yüksəldilməsidir

İqtisadi yarış yarış şərtlərinin vaxtında yerinə yetirilməsidir

İqtisadi yarış əmək kooperasiyasından, istehsal və ictimai əlaqələrdən irəli gələn, insanların maddi istehsaldakı birgə fəaliyyətləri ilə üzvü surətdə bağlılığıdır

İqtisadi yarış yenilikçilərin qabaqcıl təcrübəsinin yayılmasıdır

İqtisadi yarış əməyin təşkilinin təkmilləşdirilməsidir

250) Sənaye müəssisələrində iqtisadi yarış hansı formalarda təşkil olunur?

ƏET-nin istiqamətlərinin tətbiqi üzrə iqtisadi yarış;

Sexlərarası, sahələrarası, istehsal briqadaları arası, ustalar arası, peşələr üzrə fəhlələr arasında iqtisadi yarışlar;

Əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi üzrə iqtisadi yarış;

Əmək şəraitinin yaxşılaşması üzrə iqtisadi yarış;

İşçilərin mədəni-texniki səviyyəsini yüksəldilməsi üzrə iqtisadi yarış;

251) Müəssisədə fərdi yarışın təşkilinin ən səmərəli forması hansıdır?

fəhlələrin peşələr üzrə olan yarışdır

ayrı-ayrı sexlər üzrə olan yarışdır

sahələr üzrə olan yarışdır
ayrı-ayrı briqadalararası yarışdır
əmək bölgüsü növləri üzrə yarışdır

252) Qabaqcıl istehsalat təcrübəsi formalarının yayılmasının sayı:

- 9
- 10
- 11**
- 12
- 14

253) Müəssisələrdə ixtiraçılıq və səmərələşdirmə işləri neçə mərhələdən keçir?

- 3
- 4**
- 5
- 6
- 8

254) Müəssisələrdə iqtisadi yarışın formaları:

sexlərarası iqtisadi yarış, sahələrarası iqtisadi yarış, istehsal briqadalararası, peşələr üzrə fəhlələr arasında iqtisadi yarış
müəssisələrarası iqtisadi yarış
geridə qalan fəhlələr arasında iqtisadi yarış
əmək şəraitinin yaxşılaşdırılması üzrə iqtisadi yarış
fəhlələrin ixtisasının yüksəldilməsi uğrunda iqtisadi yarış

255) Müəssisələrdə ixtiraçılıq və səmərələşdirmə işlərinin mərhələlərinin sayı:

- 3
- 4**
- 5
- 7
- 8

256) İqtisadi yarışın nəticələrinin gündəlik yekunlaşdırılmasında məqsəd nədir?

uçotun daha düzgün və düşüncəli aparılması, briqadada, növbədə və sexdə öhdəçiliyin yerinə yetirilməsindən ibarətdir

peşələr üzrə fəhlələr arasında yarış qalibini aşkar etmək
fərdi surətdə yarış qalibini müəyyənləşdirmək
fəhlələrin ixtisasının artırılmasından ibarətdir
əmək şəraitini yaxşılaşdırmaqdan ibarətdir

257) Peşələr üzrə fəhlələr arasındakı iqtisadi yarışın təşkilində əsas məqsəd nədir?

əmək şəraitini yaxşılaşdırmaqdan ibarətdir
fəhlələrin texniki səviyyəsinin artırılmasından ibarətdir
qabaqcıl təcrübə və əmək vərdişlərini genişləndirməkdən, fəhlələrin mədəni-texniki səviyyəsini yüksəltməkdən, geridə qalan fəhlələri qabaqcıllar sırasına çatdırmaqdan ibarətdir

iş yerinə xidmətin yaxşılaşdırılmasından ibarətdir

iş vaxtı itkilərini aşkar etməkdən ibarətdir

258) Müəssisələrdə ixtiraçılıq və səmərələşdirmə işləri neçə mərhələdən ibarətdir?

- 2

3
4
5
6

259) Müəssisədə iqtisadi yarışın formalarının sayı:

2
3
4
5
6

260) Müəssisələrdə iqtisadi yarış hansı formalarda həyata keçirilir?

qabaqcıl təcrübənin ümumiləşdirilməsi

kollektiv müqavilənin yerinə yetirilməsi və işlənməsi

sexlərarası, sahələrarası, istehsal briqadalararası, ustalararası, peşələr üzrə fəhlələr arasında yarışlar

əmək üsullarının tez və geniş yayılması

əmək intizamının möhkəmləndirilməsi uğrunda

261) İqtisadi yarışın əhəmiyyəti onun bir neçə funksiyası ilə müəyyən edilir. Bunlar hansılardır?

İqtisadi, ictimai, mənəvi-etik;

Əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi:

Buraxılan məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsi;

işçilərin mədəni-texniki səviyyəsinin yüksəldilməsi;

Əmək şəraitinin yaxşılaşdırılması;

262) Müəssisədə ixtiraçılıq və səmərəliləşdirmə işləri hansı mərhələdən keçir?

Təkliflərin toplanması, rəyə göndərilməsi, təkliflərə baxılma, ekspertiza, sınaqdan keçirmə, təkliflərin tətbiqi, qənaəti hesablamaq üçün sənədlərin toplanması;

İxtiraçılıq və səmərəliləşdirmə təkliflərinin işlənilib hazırlanması;

İxtira və səmərəliləşdirici təkliflərin tətbiqindənəldə edilən qənaət planlaşdırılır;

İxtiraçı və səmərəliləşdiricilərin kompleks briqadaların yaradılması;

İxtiraçılıq və səmərəliləşdirmə təkliflərinin tətbiqi ilə əlaqədar olaraq xərclər smetası tərtib edilir;

263) Müəssisələrdə sexlər, sahələr, istehsal briqadaları arasındakı yarış hansı

göstəricilərin əldə olunması məqsədilə təşkil edilir?

istehsal planının yerinə yetirilməsi, əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi, buraxılan məhsulun maya dəyərini aşağı salınması, xammal, material, yanacaq, elektrik enerjisinə qənaət;

işçilərin mədəni-texniki səviyyəsinin yüksəldilməsi;

əmək şəraitinin yaxşılaşdırılması;

fəhlələrin peşə-ixtisas tərkibinin dəyişməsi məqsədilə;

iş vaxtı itkilərinin aşkarlanması məqsədilə;

264) Kütləvi ixtiraçılıq və səmərəliləşdiricilərin yaradıcılığının ictimai-iqtisadi əhəmiyyəti nə ilə əlaqədardır?

Fiziki əməklə zehni əmək arasındakı mühüm fərqlərin aradan qaldırılması, əməyin yaradıcı xarakter almasına, onun texnika ilə silahlanmasının yüksəlməsinə kömək edir;

İşçilərin mədəni-texniki səviyyəsinin yüksəlməsinə kömək edir;

Əmək şəraitinin yaxşılaşmasına kömək edir;

Əməyin təşkilinin təkmilləşdirilməsinə kömək edir;

İş vaxtı itkilərinin aradan qaldırılmasına kömək edir;

265) Qabaqcıl istehsalat təcrübəsi neçə formada yayılır?

3

5

7

9

11

266) İqtisadi yarışın nəticələrinin gündəlik yekunlaşdırılmasında məqsəd nədir?

uçotun daha düzgün və düşüncəli aparılması, briqadada, növbədə və sexdə öhdəçiliyin yerinə yetirilməsindən ibarətdir

peşələr üzrə fəhlələr arasında yarış qalibini aşkar etmək

fərdi surətdə yarış qalibini müəyyənləşdirmək

fəhlələrin ixtisasının artırılmasından ibarətdir

əmək şəraitini yaxşılaşdırmaqdan ibarətdir

267) Peşələr üzrə fəhlələr arasındakı iqtisadi yarışın təşkilində əsas məqsəd nədir?

əmək şəraitini yaxşılaşdırmaqdan ibarətdir

fəhlələrin texniki səviyyəsinin artırılmasından ibarətdir

qabaqcıl təcrübə və əmək vərdişlərini genişləndirməkdən, fəhlələrin mədəni-texniki səviyyəsini yüksəltməkdən, geridə qalan fəhlələri qabaqcıllar sırasına çatdırmaqdan ibarətdir

iş yerinə xidmətin yaxşılaşdırılmasından ibarətdir

iş vaxtı itkilərini aşkar etməkdən ibarətdir

268) İqtisadi yarış dedikdə nə başa düşülür?

iqtisadi yarış dedikdə, kollektiv müqavilələrin işlənilib hazırlanması və yerinə yetirilməsi başa düşülür

iqtisadi yarış dedikdə, əmək kooperasiyasından, istehsal və ictimai əlaqələrdən irəli gələn, insanların maddi istehsaldakı bir də fəaliyyətləri ilə üzvü surətdə bağlılığı başa düşülür

iqtisadi yarış dedikdə, istehsalın səmərəliliyinin yüksəldilməsi başa düşülür

iqtisadi yarış kollektivdə əmək bölgüsü növlərinin tətbiqidir

iqtisadi yarış dedikdə, yenilikçilərin qabaqcıl təcrübəsinin yayılması başa düşülür

269) İqtisadi yarışın təşkilində məqsəd nədən ibarətdir?

müəssisələrdə əmək şəraitini yaxşılaşdırmaq

müəssisələrdə əmək bölgüsünü təkmilləşdirmək

əmək məhsuldarlığını yüksəltmək, istehsal planının yerinə yetirilməsi, xammal, material, yanacaq, elektrik enerjisinə qənaət etmək

fəhlələrin texniki səviyyəsini yüksəltmək

əmək və istehsalat sanitariyasını yaxşılaşdırmaq

270) Kütləvi ixtiraçılıq və səmərəliliyin ictimai-iqtisadi əhəmiyyəti:

fiziki əməklə zehni əmək arasındakı mühüm fərqlərin aradan qaldırılması, əməyin yaradıcı xarakter alması

əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi

maya dəyərinin aşağı salınması

məhsulun keyfiyyətinin yaxşılaşdırılması

ixtiraçılıq və səmərələşdirmə təkliflərinin tətbiqi

271) Müəssisələrdə ixtiraçılıq və səmərələşdirmə işləri bir neçə mərhələdən keçir.

Onların sayı:

2

3

4

5

6

272) ƏET üzrə tədbirlərin maliyyələşdirilməsi mənbələri:

istehsalın və əməyin təşkili üzrə tədbirlər həmkarlar təşkilatının vəsaiti hesabına maliyələnilir

istehsalın inkişaf fondu, dövlət bankının krediti, ictimai-mədəni tədbirlər və mənzil tikinti fondu, mərkəzləşdirilmiş kapital qoyuluşu mənbələrindən maliyələşir

iqtisadi yarışa görə yaradılan mükafatlandırma fondu tərəfindən maliyələnilir

məhsulun maya dəyərinin plandan əlavə aşağı salınmasından əldə edilən qənaət hesabına maliyələnilir

yeni növ məhsullar istehsalı üçün maraqlandırma fondundan maliyyələnilir

273) ƏET üzrə tədbirlər layihələşdirilərkən hansı amillər nəzərə alınmalıdır?

binanın və avadanlıqların düzgün planlaşdırılması və rənglənməsi

psixoloji estetik, sanitariya-gigiyena, iqtisadi, sosioloji amillər

yeni texnikanın tətbiqi

yeni istehsal sahələrinin yaradılması

peşələrin qovuşması

274) Əməyin təşkilinin təhlilinin birinci mərhələsinə hansı məsələlər daxildir?

müqayisəli cədvəllərin tərtibi

ilkin məlumatların təhlili

əməyin təşkilinin həqiqi səviyyəsini səciyyələndirən məlumatların toplanması və emalı

əməyin təşkili vəziyyətinin qiymətləndirilməsi

əmək bölgüsü və kooperasiyası formalarının öyrənilməsi

275) ƏET planlaşdırılması prosesi neçə mərhələdən keçir?

2

3

4

5

6

276) ƏET üzrə tədbirlər neçə mənbədən maliyyələşdirilir?

2

3

4

5

6

277) Müəssisədə əməyin təşkilinin layihələndirilməsi neçə növdən ibarətdir?

2

3

4

5

6

278) Əmək təşkilinin təhlili üsullarının sayı:

2

3

4

5

6

279) ƏET üzrə tədbirlərin maliyyələşdirilməsi neçə mənbədən ibarətdir?

2

3

4

5

6

280) ƏET üzrə tədbirlər neçə müxtəlif mənbələrdən maliyyələşdirilir?

3

4

5

6

7

281) Əməyin təşkilinin təhlilinin dördüncü mərhələsinə hansı məsələlər daxildir?

ilkin məlumatların toplanması, təhlili

müşahidə nəticəsində əldə olunan materiallar

ƏET-nin tətbiqi

əmək bölgüsü və kooperasiyası formalarının tətbiqi

əmək şəraitinin yaxşılaşdırılması üzrə tədbirlər

282) ƏET üzrə bütün tədbirləri hansı əlamətinə görə təsnifləşdirilir?

tətbiq olunma obyektinə əsasən, funksional əmək bölgüsünə əsasən, müəssisənin quruluşuna müvafiq, tətbiqi sahəsinə əsasən

əməliyyat üzrə əmək bölgüsünə görə

əmək təşkilinin vəziyyətinin qiymətləndirilməsinə görə

tədbirlərin planlaşdırılması üçün ilk məlumatların əldə edilməsi əsasında

peşə və ixtisas üzrə əmək bölgüsünə görə

283) Əməyin təşkilinin layihələndirilməsi:

əməyin təşkilinin layihələrinin işlənməsi bütövlükdə müəssisələrdə çalışan işçilərin

əməyini əhatə etmir

əməyin təşkilinin layihələndirilməsində əməyin təşkilinin mövcud vəziyyəti təhlil

edilməlidir

əməyin təşkilinin yüksək səviyyəsinin müəyyənləşdirilməsində əsas şərt onun layihələndirilməsidir, yəni əməyin təşkilinə aid bütün məsələlərin vaxtında hərtərəfli işlənilməsidir

əməyin təşkilinin layihələndirilməsinin 6 əsas növü var
əməyin təşkilinin tipik layihələrinin tərkibi tipik layihələndirmənin konkret obyektinə ilə təyin olunmur.

284) Əməyin təşkilinin layihələndirilməsi növlərinin sayı:

4

2

6

3

5

285) Əmək təşkilinin təhlil üsulları hansılardır?

əmək bölgüsündən səmərəli istifadə

əmək kooperasiyası formalarından istifadə

iş vaxtına və işçilərin sayına qənaətin təhlili üsulu, seçmə üsulu, korelyasiya üsulu, qrafik analitik üsulu

az işçi ilə eyni tapşırığın icrası zamanı əmək təşkilinin təhlili

təhlil zamanı əmək təşkilinin texniki, texnoloji, təşkilati əsasları qarşılıqlı əlaqədə təhlil edilməlidir

286) Müəssisələrdə ƏET üzrə tədbirlər sistemi layihələşdirilərkən nə kimi tədbirlər görülməlidir?

müəssisədə əmək təşkilinin ünsürləri həyata keçirilməlidir

əmək bölgüsü növlərinin tətbiqi həyata keçirilməlidir

müəssisədə psixoloji, estetik və sanitariya-gigiyena, iqtisadi, sosioloji tədbirlər həyata keçirilməlidir

iş vaxtından səmərəli istifadə nəzərə alınmalıdır

səmərəli əmək fəndləri və üsulları tətbiq edilməlidir

287) Əməyin təşkilinin təhlilinin üçüncü mərhələsinə hansı məsələlər daxildir?

əməyin təşkilinin səviyyəsini səciyyələndirən məlumatların toplanması

avadanlıqların vaxtından, gücündən istifadə

əldə olunan məlumatların ümumiləşdirilməsi, təhlilin nəticəsinə görə təkliflər irəli sürülməsi

müqayisəli cədvəllərin tərtibi

əməyin təşkili vəziyyətinin qiymətləndirilməsi

288) ƏET laboratoriyasının funksiyalarına daxil olan məsələlərin sayı:

4

5

7

8

10

289) Müəssisədə əməyin elmi təşkili laboratoriyasının vəzifəsi:

müəssisədə əməyin təşkilinin təkmilləşdirilməsi işlərini aparmaq

ƏET üzrə laboratoriya müəssisənin əmək təşkili üzrə elmi-tədqiqat işi aparan bir bölməsidir

müəssisədə iş vaxtı itkilərini aşkar etməkdən ibarətdir

müəssisədə əmək şəraitinin yaxşılaşdırılması üzrə tədbirlər hazırlamaq
müəssisədə fəhlələrin hazırlanması və onların ixtisaslarının artırılması üzrə tövsiyələr hazırlamaq

290) ƏET üzrə xüsusi şöbə və laboratoriya hansı işçilər əsasında yaradılır?
nəzarətçilər, mühəndislər, mühafizəçilər

iqtidadçı mühəndislər, mühəndis texnoloqlar, sosioloqlar, fizioloqlar, həkimlər, normalaşdırıcılar, texnik-laborantlar, estetika üzrə mütəxəssislər
fəhlələr, briqadirlər

kadrlar seçilib yerləşdirilməsi ilə məşğul olanlar
təhlükəsizlik üzrə mühəndislər, energetiklər

291) Müəssisələrdə ƏET şurasının əsas funksiyaları:

ƏET işlərinə rəhbərlik, ƏET-nin istiqamətini müəyyən etmək, ƏET-nin mühüm plan və tədbirinə baxılması, ƏET üzrə işlərin daha da təkmilləşməsi üçün tövsiyələrin hazırlanması

müəssisədə ƏET-nin əsas istiqamətlərini təkmilləşdirmək

müəssisədə əməyin təşkilinin təhlilini həyata keçirmək

əmək bölgüsü və əmək kooperasiyasında olan nöqsanları aşkar etmək

müəssisədə əmək şəraitinin yaxşılaşdırılmasını həyata keçirmək

292) Müəssisədə ƏET şöbəsinin vəzifələri:

müəssisənin bütün bölmələri üzrə əmək təşkilinin səviyyəsinin təhlil edilməsində və öyrənilməsində iştirak edir və ƏET işlərində bütünlükdə rəhbərliyi həyata keçirir

müəssisənin bölmələri arasında müəssisə üzrə planın hazırlanmasını həyata keçirir

müəssisədə əmək bölgüsü və kooperasiyası üzrə işləri təhlil edir

müəssisədə əmək şəraitinin yaxşılaşdırılmasını təmin edir

müəssisədə iş vaxtı itkilərini aşkar edir

293) Müəssisədə əməyin təşkili sahəsində neçə işlər həyata keçirilməlidir?

4

6

8

10

11

294) ƏET laboratoriyası öz qarşısında duran vəzifələrlə əlaqədar olaraq hansı funksiyaları yerinə yetirir?

ƏET bütün istiqamətlərinin öyrənilməsi

əməyin təşkilinin mövcud vəziyyətini öyrənmək

əmək təşkili sahəsində metodik və tədqiqat işlərinin səviyyəsinə görə, verilən tədbirlərin elmi cəhətdən əsaslandırılması və iqtisadi cəhətdən məqsədə uyğunluğuna görə məsuliyyət daşması

laboratoriya öz işini başqa şöbə və bölmələrlə birlikdə həyata keçirir

əmək şəraitinin yaxşılaşdırılması üzrə tədbirlər həyata keçirir

295) Əməyin təşkilinin təhlil edilməsində məqsəd nədən ibarətdir?

məqsəd mövcud əmək təşkilinin ünsürlərinin müsbət və mənfi tərəflərinin aşkar edilməsindən, canlı və əşyalasmış əməkdən istifadə dərəcəsinə, zəhmətkeşlərin iş qabiliyyətinə və sağlamlığına təsirini müəyyən etməkdən ibarətdir

məqsəd əmək təşkilinə mənfi təsir edən amilləri aşkar etməkdən ibarətdir

məqsəd ƏET-nin istiqamətlərinin məcmuu halda istehsala tətbiqindən ibarətdir

məqsəd zəhmətkeşlərin istehsalın idarə olunmasında iştirakını təmin etməkdən ibarətdir
məqsəd müəssisələrdə əməyin təşkili üzrə tədbirlərin layihələndirilməsindən ibarətdir

296) Əməyin təşkilinin təhlilinin əsas vəzifələrinin sayı:

- 4
- 6
- 7
- 8
- 10

297) Nəyə görə müəssisələrdə əməyin təşkilinin təhlili aparılır?

müəssisədə əmək göstəricilərinin yaxşılaşdırılması üçün təhlil aparılır

müəssisədə əmək təşkilinə mənfi təsir edən amilləri aşkar etmək üçün təhlil aparılır

müəssisədə əməyin təşkili üzrə tədbirlərin layihələndirilməsi məqsədilə təhlil aparılır

müəssisədə işçilərin istehsalın idarə olunmasında iştirakını təmin etmək məqsədilə təhlil aparılır

müəssisədə əməyin təşkilinin bütün istiqamətlərinin istehsala tətbiqi məqsədilə təhlil aparılır

298) ƏET laboratoriyasının bir sıra funksiyaları vardır. Onların sayı:

- 2
- 4
- 5
- 6
- 8

299) Müəssisələrdə yaradıcı briqadalar dedikdə nə başa düşülür?

yaradıcı briqadalar dedikdə, ƏET ilə məşğul olan ən geniş və çoxcəhətli yaradıcı işçilər birliyi başa düşülür

yaradıcı briqadalar dedikdə əmək bölgüsü əsasında yaradılmış briqadalar başa düşülür

yaradıcı briqadalar dedikdə, fəaliyyətdə olan kompleks briqadalar başa düşülür

yaradıcı briqadalar dedikdə, fərdi briqadalar başa düşülür

yaradıcı briqadalar dedikdə, məqsədli qruplar başa düşülür

300) Müəssisələrdə əməyin təşkilinin təhlili bir neçə mərhələdən ibarətdir. Onların sayı:

- 3
- 4
- 5
- 6
- 7